

입중론入中論

찬드라끼르띠

다람살라역경원

일러두기

티베트어본 『입중론』은 카슈미르 누파마 마을의 라뜨나굽타사원에서
존엄한 카슈미르 왕 아리아데바의 치세 아래
인도의 학자 띠라카와 티베트의 역경사 밴데빠잡니마닥이 카슈미르의 개정에
맞춰 번역하였다. 이후에 라싸의 라모체사원에서
인도의 학자 까나카와르마와 앞서와 동일한 역경사(빠잡니마닥)이
동방본을 토대 삼아 잘 교정하여 완성하였다.

2017년 번역한 한국어본 『입중론』은 찬드라끼르띠 논사의 『입중론석』과
쭙카파존자의 『공바랍셀』에 실린 내용을 참고하여 번역했다.

2017년 9월 다람살라에서
양지애 번역

목차

일러두기	2
제1지의 발심	5
제2지의 발심	13
제3지의 발심	17
제4지의 발심	23
제5지의 발심	23
제6지의 발심	25
제7지의 발심	117
제8지의 발심	117
제9지의 발심	119
제10지의 발심	119
10지의 공덕	121
불지佛地	125

༡༡། དབྱུང་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྐྱེ་གར་སྐད་དུ། མ་རྒྱུ་མ་གཡ་ལ་བ་དྲ་ར་རྣམས།
བོད་སྐད་དུ། དབྱུང་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ།
འཇམ་དབལ་གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་སོ།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས།
སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཇུངས་ཤིང་།
སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉེས་སུ་མེད་ལྡོ་དང་།
བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།

གང་ཕྱིར་བརྟེན་ཉེད་རྒྱལ་བའི་ལོ་དོག་ལུན་ཚོགས་འདིའི།
ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཚུ་འདྲ་ལུན་རིང་དུ།
ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྤྱིན་པ་ལྷ་བྱུར་འདོད་གྱུར་པ།
དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་བསྟོད་པར་བསྒྱེ།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་།
བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ།
ཚོ་རྒྱན་འཕྱན་ལྷར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།
འགོ་བ་སྙིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད།

འགོ་བ་གཡོ་བའི་རྒྱལ་ཡི་ནང་གི་རྒྱ་བ་ལྷར།
གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉེད་ཀྱིས་སྙིང་པར་མཐོང་བ་ཡི།
རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགོ་བ་རྣམས།
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་སྙིང་རྗེའི་དབང་གྱུར་ཞིང་།

『입중론』

인도어로 『마디아마까 아와따라나마 Madhyamakavatara』
티베트어로 『우마라 죽바 세자와 속쏘 - 중관에 들어가다』
문수동자께 예경합니다.

성문 연각들은 능인으로부터 태어나고
부처님은 보살로부터 태어나시니
자비심과 돌이 아닌 마음(공성)과
보리심은 보살들의 씨앗이다.

연민심이란 승리자의 원만한 결실로
이것의 씨앗이며 성장시키는 물과 같고
오랫동안 수용하는 대상을 성숙시키는 것이기에
그래서 내가 가장 먼저 자비를 찬탄하는 것이다.

먼저 나라고 자신을 애착하고
나의 것이라고 사물에 집착이 생겨나니
도르래처럼 자유가 없는 중생에게
자비를 일으키게 한 모든 것을 공경한다.

중생은 움직이는 수면 위의 달과 같이 흔들리고
자성이 공함을 본
이러한 보살의 마음은 모든 중생을
해탈시키기 위해 자비로 순응하고

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒོན་པས་རབ་བསྐྱེས་དགའ་བ་ལ།
རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ།
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་སྟེ།
འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།
འཇིག་རྟེན་ལམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ལུས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན།

ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགོ་བར་འགྱུར།
དེ་ཚེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར།
དེ་ཚེ་འདི་ཡི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད།
འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རི་ལྟར་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་།
ཐུབ་དབང་གསུང་སྐྱེས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།
བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕེལ།
དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སློ་ཡང་སྟག་པར་འགྱུར།

དེ་ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ།
དང་པོ་སྐྱེན་པ་ཉིད་ནི་སྟག་པར་འགྱུར།
རང་ཤ་སྟེར་ལའང་གྲུས་པར་བྱས་པ་ཡིས།
སྣང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར།

보현의 원력으로 잘 회향하여
환희에 머무는 그것을 초지라 부르며
그때부터 초지를 얻게 되었으므로
보살이라 불리는 호칭을 얻는다.

이는 여래들의 종성에도 태어난 것으로
이는 세 가지 결박을 모두 끊은 것이니
그 보살은 수승한 환희를 수지하고
백 세간을 전부 진동시킬 수 있게 된다.

지위에서 지위로 나아가고 위로 올라가게 되는
그때 이런 악도들을 전부 없애게 되고
그때 이런 범부의 지위들은 모두 다하니
이것은 여덟 번째 성인이 어떠한지를 잘 설명한다.

원만한 견해의 보리심으로 초지에 머물지만
부처님 말씀에서 태어난 성문과 연각들을
복덕들의 힘으로 정복해 철저히 향상시키고
그는 원행지에서 심식마저도 뛰어나게 된다.

그 때 그에게 완전한 부처의 원인인
초지의 보시는 뛰어나게 되고
자신의 살을 배품에도 정성스럽게 하니
드러나지 않은 것을 헤아리는 원인 역시 된다.

སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་།
མི་རྣམས་བདེ་བའང་ཡོངས་སྤོང་མེད་མིན་ལ།
ཡོངས་སྤོང་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་མཁུན་ནས།
ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མངོད་དོ།

སྤོང་རྗེ་དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྒྱབ་སེམས་ཅན།
རང་དོན་རྩུར་ལེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གང་།
དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ཡོངས་སྤོང་རྣམས།
རྒྱག་བཟུལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱར་གྱུར་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་།

འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཚོ།
འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕྲད་ལྷུར་དུ་འཐོབ།
དེ་ནས་སྤིང་རྒྱན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།
དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགོ་བར་འགྱུར།

འགོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།
སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཐོབ།
གང་སྦྱིར་བརྟེན་བདག་བརྟེན་བདག་མ་ཡིན་པ།
དེ་སྦྱིར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན།

ཇི་ལྟར་སྦྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་བསམས་ལས།
རྒྱས་ལྡན་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཐུབ་རྣམས་ལ།
ཞི་བར་ལྷགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན།
ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས།

이 모든 중생은 안락함만을 원하고
사람들에게 안락함이나 재물이 없지는 않지만
재물 또한 보시에서 생겨남을 아시고서
능인께서 제일 먼저 보시의 말씀을 하셨다.

자비심이 적고 매우 거친 유정
자신의 뜻을 위해 적극적으로 임하는 모든
그러한 이들마저도 원하는 재물들은
고통을 적멸하는 원인이 될 보시로부터 생긴다.

이 또한 보시를 베풀던 어느 날
성인을 만나 속히 성취하고
그런 다음 윤회의 상속을 완전히 잘라내니
그런 원인을 갖춰 적멸로 나아가게 된다.

중생을 유익하게 하고자 서원한 마음을 지닌 이들은
보시로써 머지않아 기쁨을 얻으니
그러므로 자애심을 지닌 이와 자애심을 지니지 않은 이
그들을 위해 보시의 말씀이 핵심인 것이다.

예를 들어 베풀어 달라는 말을 듣고 사유하는 것조차
보살에게는 안락함이 생기고, 것처럼 아라한들에게는
적정에 머뭇이 안락이 생기는 것이 아니라면
전부를 베풀은 말해 무엇 하겠는가?

ལུས་བཅད་སྒྲེར་ཞིང་བདག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས།
གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི།
སྐྱུག་བསྐྱེལ་རང་རིག་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་དེ།
དེ་གཅད་བྱ་བྱིར་སྐྱུར་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ།

སྐྱིན་པ་སྐྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་བོས་སྟོང་།
འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བྱ།
གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྐྱེས་གྱུར་བས་དེ།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་བྱིན་ཅེས་བཞུག།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།
དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མངོས་པ་རྗེད་གྱུར་པའི།
དགའ་བ་འདི་ནི་ནོར་བུ་ཚུ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་དུ།
སྐྱུན་པ་སྐྱུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ།

དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའོ། །

육신을 잘라 주고 자신의 고통으로써
다른 이들의 지옥을 비롯한
고통을 자각해 보고서
그것을 끊고자 속히 정진을 시작하라.

보시, 보시를 받는 자, 보시하는 자가 공하니
출세간의 바라밀이라 하고
삼륜에 집착이 생긴 것은
세간의 바라밀이라 말씀하셨다.

그와 같이 보살의 마음에 잘 머물고
수승한 기반에 아름다운 빛을 얻게 된
이 환희지의 보살은 수정석과 같이
모든 짙은 어둠을 완전히 제거해 승리한다.

입중론에서 제1지의 발심이다.

དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྷན་ཕྱིར།
མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྲིམས་དྲི་མ་སྤངས།
ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་པས།
དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་གསོག་པར་བྱེད།

དག་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་།
དེ་ལ་ལྷགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར།
རྫོན་ཀའི་ཟླ་ལྷར་ཉག་ཏུ་རྣམ་དག་དེ།
ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མངོས།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ།
དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དག་མི་འགྱུར།
དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཉག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་།
གཉིས་སྒོའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་བལ་བར་འགྱུར།

སྦྱོན་པས་ལོངས་སྦྱོད་དག་ནི་འགོ་ངན་ནའང་།
སྦྱོ་བོ་ཚུལ་བྲིམས་རྐང་པ་ཉམས་ལས་འབྱུང་།
སྦྱོད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན།
ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྦྱོད་འབྱུང་མི་འགྱུར།

གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ།
གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།
གཡང་སར་སྤྱང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ།
དེ་ལས་སྦྱི་ནས་གང་གིས་སྦྱོང་བར་འགྱུར།

그는 지계가 원만한 공덕들을 갖춤으로
꿈속에서조차 범계犯戒의 허물이 끊어지고
몸 말 생각의 활동이 청정해지므로
올바른 업의 열 가지 도를 쌓게 한다.

이 열 가지의 선한 도 역시
여기서 탁월해 매우 청정하게 되니
가을 달처럼 언제나 이 청명함은
고요한 달빛으로 그러한 것들이 매우 아름답다.

만일 그가 계율들에 자성이 있다고 본다면
그로 인해 그는 지계가 청정해 지지 않고
그러므로 그는 항상 삼륜에서도
두 마음有無의 활동은 청정을 여의게 된다.

베푼으로써 악도에서조차 누리게 되지만
사람이 지계의 다리를 무너뜨리는 것에서 비롯되고
생기게 한 것과 더불어 모은 사물이 전부 다하면
그 순간부터 그에게 누리는 것은 생기지 않게 된다.

자유롭게 들어가고 적합한 곳에 머무를 때
만일 이것을 자신이 지키지 못한다면
낭떠러지에 떨어져 타력에 끌려가고
거기에서 이후에 누가 구제하겠는가?

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས།
ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་འགྲོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན།
ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན།
འབྲས་བུ་ཉེར་སྦྱོང་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར།

སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྦྱོས་དང་།
རང་བྱང་རྒྱབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་།
རྒྱལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་།
མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད།

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་།
བཀའ་ཤིས་རྣ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན།
དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ།
དེས་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་འདོད།

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤོང་བྱེད་པ།
གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བཤད།
གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤོང་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས།

རྒྱལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་སྲིད་མིན་སྲིད་པ་ཡི།
དཔལ་གྱུར་ངྲི་མ་དང་བལ་ངྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་།
སྦྱོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་འོད་ནི་ཇི་བཞིན་དུ།
འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉེས་པའོ། །།

그러므로 부처님께서 보시의 말씀을 하시고서
지계를 뒤이어 말씀하신 것이다.
공덕이 지계의 밭에서 매우 번성하게 되면
결과인 즐거움은 끊이지 않고 이어진다.

범부들과 성문과
연각으로 자신을 확정한 이와
보살들의 최고선(깨달음)과
선취의 원인은 지계 외 달리 없다.

마치 바다에 시체가 함께하거나
행운과 불행이 함께하지 않는 것처럼
이와 같이 지계로 제어하는 대범한
그는 범계(犯戒)와 함께 머무는 것을 원치 않는다.

누가 무엇을 누구에게 끊게 하는가의
세 가지를 대상으로 한다면
그 지계는 세간의 바라밀이라 하고
세 가지에 집착함이 없는 것은 출세간이라 한다.

보살의 달에서 생긴 윤회하지 않는 존재 중에
길상인 허물을 여윈 이구지(離垢地) 역시
가을철의 달빛처럼
중생의 마음의 번민을 제거한다.

입중론에서 제2지의 발심이다.

ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེགས་པའི་མེའི།
འོད་འབྱུང་ཕྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདྲི།
འོད་བྱེད་པ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་སྐྱེས་པོ་ལ།
དེ་ཚེ་ཉི་ལྟར་ཟངས་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་།

གལ་ཏེ་གནས་མེན་འབྱུག་པ་འགའ་ཡི་དེའི།
ལུས་ལས་ཤ་ནི་རུས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ།
སྐང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི།
བཟོད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་ལ་སྣག་པར་སྐྱེ།

བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ།
གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཚེ་ཇི་ལྟར་གཙོད།
གང་ཕྱིར་ཚོས་ཀུན་དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྟན་ལྟར།
མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར།

གཞོན་པ་བྱེད་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན།
དེ་ལ་བཀོན་པས་བྱས་ཟེན་ཚོགས་གམ་ཅི།
དེ་ཕྱིར་དེར་བཀོན་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད།
འཇིག་རྟེན་པ་ལོ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར།

ཚོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་།
ཟང་པར་བྱེད་པར་བཟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ།
གཞན་ལ་གཞོན་པ་དང་ནི་ཁོ་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྱིར།
ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་སྟེ་བྱར་ན་འཁྲིད་པར་བྱེད།

인식대상인 장작을 남김없이 태운
불빛이 발하면 이 제3지는
발광지發光地이니 여래의 아들에게
그때 태양처럼 구리 빛깔을 닮은 빛이 생긴다.

만일 대상으로 하지 않는 성내는 어떤 이가 그(보살)의
몸에서 살과 뼈를 더불어 오랫동안
마디마디 자르더라도
그의 인욕은 절단 하는 것으로 더욱더 일어난다.

무아를 보는 보살에게
무엇을 누가 언제 어떻게 벨 수 있겠는가?
모든 법을 그가 그림자처럼
보는 것으로도 인욕하게 되기 때문이다.

만일 해롭게 하기에 그에게 분노한다면
그에게 화를 낸들 이미 저지른 것을 어찌 되돌릴 수 있겠는가?
그러므로 그에게 화를 낸은 여기에서 결코 의미가 없고
세간 바라밀에도 위배된다.

이전에 지은 불선업의 과보 모두
없애겠다는 말을 하고자 하는 이가
다른 이를 해하는 것과 성냄으로
괴로움이 되는 씨앗으로 어째서 이끄는가?

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས།
རྒྱུན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ།
བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར།
མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྲིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

མི་སྐྱུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བགྱི།
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།
མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྐྱུར་དུ་ངན་འགྲོར་སྐྱུར་བར་བྱེད།

བཟོད་པས་བཤད་ཟེན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ།
བཟོད་པས་མངོས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ།
མངས་དང་ལྷགས་དང་ལྷགས་མིན་ཤེས་པ་ལ།
མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི།
ལྷ་མིའི་སྐྱེ་དང་སྲིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྐུ་གྱིས།
ཁྲོ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ།
མི་བཟོད་སྐྱངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས།
བསྐྱུགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱུར་བསྐྱེན་བྱ།

རྗོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཕྱིར་བསྐྱོས་ཀྱང་།
གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ།
དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན།

그러므로 보살들에게 화를 내는 것은
보시와 지계로 생긴 백겁에 쌓은 선업이
한 순간에 무너지기 때문에
인욕하지 않는 것보다 더한 악업은 있지 않다.

아름답지 못한 모습을 하고 바르지 않는 곳으로 이끌고
이치와 이치가 아님을 아는 판단력을 빼앗기고
참지 못해 순식간에 악도에 떨어지게 하리라.

인욕은 이미 말한 것과 반대되는 공덕들이다.
인욕은 아름다우며, 현자에게 사랑받고
도리와 도리가 아닌 것을 아는 것에
현명하게 되며, 그 이후에
천신 인간의 생을 얻고 죄업을 다하게 되리라.

범부와 보살은
성냄과 인욕의 장단점을 알지니
참지 못함을 끊고서 성인께서
찬탄하시는 인욕을 항상 신속히 실천해야 한다.

원만한 부처의 깨달음을 위해 발원하더라도
세 가지 대상이 있으면 그것은 세간이다.
대상이 없으면 그것을 부처님께서
출세간의 바라밀이라 가르치셨다.

ས་དེར་རྒྱལ་སྐྱེས་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་དང་།
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།
དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།
འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་རུས་པར་འགྱུར།

སྦྱོན་སོགས་ཚོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེ།
བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བཟླགས།
བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།
སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་ཡི་རྒྱ།

རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི།
རང་གཏོགས་སུན་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་བསམ་བྱས་ནས།
འགོ་བའི་སུན་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མངོན་པར་འདོད།
ས་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁོ་མི་འགྱུར།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བརྐྱེད་པ་གསུམ་པའོ། །།

이 지위에서 보살은 선정, 신통을 얻고
탐욕, 성냄을 전부 다하게 되니
그는 또한 항상 세간인의
욕구의 탐욕을 무너뜨릴 수 있게 되리라.

보시를 비롯한 세 가지 법(보시 지계 인욕)들은 대체로
여래께서 재가자들에게 권하시는
복덕자량 또한 이것들이니
부처님의 색신의 원인이다.

태양에 머무르는 발광지發光地 보살은
우선 자신의 어둠을 완전히 제거하고 나서
중생의 어둠을 완전히 소멸하기를 간절히 바라니
이 지위에서는 매우 예리하나 분노하지 않는다.

입중론에서 제3지의 발심이다.

ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙོན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་།
བསོད་ནམས་སློ་གོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུ།
བཙོན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བ་གྱུར་བ་ཡི།
ས་དེ་བཞི་བ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ།

དེར་ནི་བདེར་གསེགས་སྐས་ལ་རྗོགས་བ་ཡི།
བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྐྱོམས་བ་ལས་སྐྱེས་བའི།
སྣང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།
རང་དུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད།

དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བ་བཞི་བའོ།

བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་།
སྐྱུང་དཀའི་ས་ལ་ཕམ་བར་རུས་མ་ཡིན།
བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སློ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།
ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཐས་བ་འཕྲོག།

དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བ་ལྔ་བའོ།

모든 공덕은 정진이 뒤따르고
복덕과 지혜 두 자량의 원인이며
정진이 불타오르게 된
이 지위는 제4지 염혜지(焰慧地)이다.

여기에서 여래의 아들에게 원만한
깨달음을 향해 성실히 수행한 것으로부터
생겨난 광명은 구릿빛 보다 더한 광채를 내며
아견과 관련된 것을 완전히 다한다.

입중론에서 제4지의 발심이다.

모든 마군조차 난승지(難勝地)의
대보살을 정복할 수 없다
선정이 뛰어나고 진리의 본질을 아는 훌륭한 지혜로
심오함을 깨달아 또한 특별한 통달함을 얻는다.

입중론에서 제5지의 발심이다.

མངོན་དུ་སྟོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ།
རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལ་མངོན་སྟོགས་ཤིང་།
འདི་བརྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས།
ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་ལྷག་ཏུ།
མིག་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།
ཡུལ་དུ་འབྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སློམ།
མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགོ།

ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཚོས་རྟོགས་པ།
ཡུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།
དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྐྱེས་བུ་གཞུང་ལུགས་ལས།
ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ།

སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས།
ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།
རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྟན་ཞིང་།
ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེས་ལང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ།
དེ་ལ་རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད།
དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བཞུན་པའི་སྣང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བཞུན་པར་བྱ།

현전하는 선정의 마음에 안주하여
완전한 부처님의 법을 증득하고
이 연기의 진여를 보는 그가
반야에 머물러 적멸을 얻게 된다.

마치 장님의 무리를 쉽고 안전하게
눈을 가진 한 사람이 원하는 장소로
데려다 주는 것처럼 이 지위에서도
지혜는 눈먼 공덕을 취하여 부처로 나아간다.

그가 가장 심오한 법을 깨달은 것처럼
경전과 다른 논서 역시 이치를 보이신 것이라면
그와 같이 성인 용수의 학설에서
말씀하신 그대로 (내가) 학설에 따라 말하겠다.

범부의 시절에서도 공성을 듣고 나면
안으로 크게 환희가 거듭거듭 생겨나고
환희에서 생겨난 눈물이 눈을 적시며
몸의 털이 곤두서게 되는 자,
그런 이에게 무상정등각의 씨앗이 있으므로
진여를 자세히 설해야 하는 근기는 이 사람이니
그에게 정법의 의미인 진리를 설해야 한다.

དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་།
ཏྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་སྒྲུངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར།
སྦྱོན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྦྱིང་རྗེ་བསྟེན་པར་བྱེད།
བཟོད་པ་སྐོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགོ་བའང་བྱང་ཚུབ་ཏུ།
འགོ་བ་དགོལ་བར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སུ་བཟོ་བྱེད་ཅིང་།
རྗེས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲས་པར་བྱེད།

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི།
རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཕྲོ་བའུར་བས།
དེ་ནི་དོན་ཏུ་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག
གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད།

སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི།
ལྷ་ག་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྗེད་མི་འགྱུར་ཞིང་།
ས་བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།
རི་རྣམ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།

그에게 이런 뒤따르는 공덕이 생기니
항상 바른 계율을 지녀서 머물게 되고
보시를 베풀게 되며 자비에 의지하게 되고
인욕을 실천하며 이런 선업을 깨달음으로
중생을 해탈케 하기 위해 전부 회향하며
원만한 보살들을 공경하리라.

깊고 광대한 방법에 뛰어난 사람은
차례로 최고인 환희의 지위를 성취하게 되므로
그것을 얻고자 하는 이는 이 도를 듣도록 하라.

그것은 그것으로부터 생겨난 것이 아니며, 다른 것로부터 어디에 볼 수 있는가?
양자에서도 아니며, 원인 없는 것이 어디에 있는가?

그것이 그것에서 생겨난다면 어떠한 특징도 있을 수 없으니
생성한 것이 또다시 생성하는 것으로 논리조차 아닐 뿐이다.

생겨난 것이 또다시 생겨난다고 전부 분별하게 된다면
새싹을 비롯한 것들의 생겨남을 여기에서 얻지 못하게 되고
씨앗은 윤회의 끝까지 계속 발생하는 것이 되며
그처럼 그 자체로써 그것을 완전히 소멸하게 되리라.

བྱེད་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་མུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི།
ཁ་དོག་རོ་རུས་སྒྲིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།
གལ་ཏེ་ཇར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།
ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་ས་བོན་མུ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།
ས་བོན་བཞིན་དུ་མུ་གུ་ཞེས་བྱ་དེ་བཟུང་མེད་པའམ།
ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་མུ་གུ་འདི་བཞིན་དུ།
དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་སྤང་།

གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཚོང་བའི་ཕྱིར།
དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན།
དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་དུ་བརྟགས་པ་འདི།
དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།
ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།
གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤང་བར།
བྱ་མིན་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།
འོ་ན་མི་སྤེལ་ས་ཀྱང་སུན་པ་འཐུག་པོར་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།
ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར།
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས།

작용하는 씨앗과 다른 새싹의 모양

빛깔 맛 효능이 다른 결과를 맺음이 그대에게는 없게 되고

만일 이전의 자신의 사물이 없어져 그와 다른

본질이 된다면 그때 그것의 그 자체가 어떻게 되는가?

만일 그대의 씨앗과 싹이 여기서 다르지 않다면

씨앗일 때, 싹이라며 그것을 인지하는 것이 없거나

혹은 그것들이 하나라면 어떻게 싹일 때

그 또한 인지할 수 있겠는가? 그러므로 이는 수궁할 수 없다.

왜냐하면 원인이 소멸하더라도 그것의 결과를 보기 때문에

그것들을 하나라고 하는 것은 세상에서조차 인정하지 않으니

그러므로 사물이 자신으로부터 비롯되었다고 면밀히 분석한

이것은 진여와 세간에서도 이치가 아니다.

자신으로부터 생겨남을 인정한다면 생겨난 바와 생겨나게 하는 것과

작용과 행위자 또한 하나가 되기 때문에 이것들이

오직 하나가 아니라면, 자신으로부터 생겨난다고 수궁하지 말지니

광범위하게 말한 허물로 귀결되기 때문이다.

만일 다른 것에 의존하여 또 다른 것이 발생한다면

그러면 불빛에서도 짙은 암흑이 발생하게 되고

모든 것에서도 모든 것이 발생하게 되나니

생겨나게 하는 것이 아닌 모든 것에도 다른 성품이 동일하기 때문이다.

རབ་ཏུ་བྱ་བར་རུས་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུར་ངེས་བརྗོད་ཅིང་།
གང་ཞིག་དེ་སྐྱེད་རུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ།
རྒྱ་གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
ས་ལུའི་ལྷ་གུ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་མིན་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀེང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས།
ས་ལུའི་ལྷ་གུའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མིན་རུས་ལྡན་མིན།
རྒྱ་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་བཞིན།
ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར།

ལྷ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར།
དེས་ན་ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མིན་པས།
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་གཏང་བར་བྱོས།

ཇི་ལྟར་སྲང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག
དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་གཅིག་ཚེ་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་།
འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་པར་འདོད་ཀྱུར་པ།
དེ་ཚེ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་ན་སྲང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།
སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འདྲ་མིན།

크게 작용하는 힘을 결과로 단언하고
어떤 것을 생겨나게 하는 힘은 다른 것일지라도 원인이며
하나의 흐름에 속하거나 생겨나게 하는 것으로부터 생겨나기 때문에
벼의 모종은 보리를 비롯한 것들과 같은 것이 아니라고 한다면,

마치 보리와 꽃술과 옷나무 등
벼의 모종을 생겨나게 하고자 힘도 없고 능력도 없으며
하나의 흐름에 속해 있는 것도 아니며 유사하지도 않을 뿐만 아니라
그처럼 법씨조차도 그러하지 않으니, 다른 것이기 때문이다.

싹은 씨앗과 함께 동시에 존재하는 것이 아니며,
타성이 없는데 씨앗이 다른 것으로 어디에 있겠는가?
그러므로 싹은 씨앗으로부터 발생이 성립되지 않기 때문에
“다른 것으로부터 발생하는 것이다.” 라는 이 주장을 포기하라.

마치 저울의 두 접시의 높고 낮은 것이
동시가 아님을 아닌 것으로 보는 것처럼
생겨난 바와 생겨나게 하는 것들의 생멸이 전환한다는 것이
한시라면 여기서 동시에 없으니, 있지 않기 때문이다.

만일 발생하고 있는 것은 발생하는 것으로 향했으므로 존재하는 것이 아니고
소멸하고 있는 것은 존재하더라도 사라짐으로 향한 것을 인정하게 된
그때 이것이 어떻게 해서 저울과 상응한단 말인가?
발생하는 이것은 작용자가 없으므로 논리의 본질 또한 아니다.

གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ།
མིག་ལ་སོགས་དང་སྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས།
གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅི་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན།
ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་བལ་ཞིག་སྐྱེད་གྲང་།
ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་གྱ།
གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ།

གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན།
འདིར་ནི་རིགས་པ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཀོ་ཅི་ཞིག་གྱ།
གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།
དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས།

དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས།
དངོས་རྟེན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།
ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ།
མཐོང་བ་བརྒྱན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས།

མཐོང་བ་བརྒྱན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།
དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ།
སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།
དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་སྟོས་ལོག་པར་འདོད།

만약 인식(認識)에 자신을 생겨나게 하는 것이 동시에
눈을 비롯한 것과 함께 생겨난 인식(思想) 등이라면
타성이 존재하기에 이미 존재하는데 다시 생겨남이 무슨 필요가 있는가?
설령 그것이 없다고 해도 이것에 대한 허물을 이미 말하였다.

생겨나게 하는 것이 생겨나게 될 다른 것을 생기게 하는 원인이라면
있거나 없거나 양자이거나 양자가 아닌 것 중에 속하는가?
있다면 생겨나게 하는 것이 왜 필요하며, 없는 것이라고 해도 그것이 무슨 소용인가?
둘 모두에 그것이 왜 필요한가? 두 가지가 다 아닌 것에도 그것이 왜 필요한가?

누군가 자신의 견해에 대해 세상의 바른지각이라 주장한다면
여기에 논리를 말한 것이 무슨 소용이 있겠는가?
다른 것에서 다른 것이 생겨남도 세상 사람이 알게 되는데
그러면 타성이 존재한다는 것에 논리가 왜 필요하겠는가?

모든 사물을 참과 거짓으로 봄으로써
사물을 두 가지의 본질로써 파악하게 되니
참을 보는 경계는 승의제이며
거짓을 보는 것은 세속제라고 말씀하셨다.

거짓을 보는 것에도 두 가지 유형을 주장하니
오류가 없는 근(根)과 오류를 지닌 근이다.
오류가 있는 영향에 놓인 이들의 얇은
감각기관이 정상이더라도 얇에 의해 전도된다고 한다.

གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས།
གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི།
འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག།

མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་ཟུ་སྟེགས་ཅན།
རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།
རྒྱ་མ་སློག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།
དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད།

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས།
རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོན་མིན་ཇི་ལྟར།
དེ་བཞིན་དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྣངས་པའི་སྟོན།
དེ་མེད་སྟོ་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

གཏི་ཟུག་རང་བཞིན་སྐྱིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།
དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ།
བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལོ།

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པའི།
ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ།
དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས།
མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས།

오류 없는 6근들로서
모든 인식대상을 세간이 아는데
오직 세간에서만 진실일 뿐, 나머지는
세간에서도 왜곡된 것으로 정의한다.

무지한 수면에 의해 사로잡힌 외도들이
성품을 그와 같이 헤아리고
환영 신기루 등을 분석한 것 모두
세간에서조차 존재하지 않을 뿐이다.

비문증飛蚊症이 있는 눈으로 인식한 것은
비문증이 없는 앎에 오류가 아닌 것처럼
허물없는 지혜가 없는 인식이
허물없는 심식에 오류가 되지 않는다.

무지는 본질을 가리기 때문에 세속인데
그것이 조작된 것을 진실로 보는 것이
세속제라고 능인께서 말씀하셨으니
조작된 사물은 세속이다.

비문증으로 인해 머리카락을 비롯한
무언가를 왜곡된 본질로 가립하니
그것의 성품을 어디서건 정화된 눈으로
보아서 그것의 실체를 여기서 알도록 하라.

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།
འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།
ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།
ལྷན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ།

ནམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།
དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོན་པ་མེད།
འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་གྱིས།
གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་འགྱུར།

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས།
བདག་གིས་བུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྐྱ་བྱེད་ཅིང་།
ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་རྟོག་དེས་ན།
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད།

གང་ཕྱིར་སྐྱ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན།
དེ་ཕྱིར་སྐྱ་གུ་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད།
གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།
སྐྱ་གུ་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ།

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན།
དེ་ལ་སྐྱར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།
སྐྱོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན།
དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན།

만일 세간이 바른지각이라 한다면
세간이 진여를 보기 때문에 다른 성인이
왜 필요한가? 성인의 도가 무슨 소용인가?
어리석은 이는 바른지각으로 알지 못한다.

세간의 모든 형상은 바른지각이 아닌 까닭에
진여일 때 세간이 비난할 수 없고
세간의 의미는 세간의 알려진 바에 의해
없어지면 세간이 비난하게 된다.

그러므로 세간에서 씨앗만을 심고서
내가 이 아들을 낳았다고 말하고
나무 역시 심었다고 분별한다면
다른 것에서 생겨남은 세간에서조차 없다.

새싹이 씨앗과 다른 것이 아니기 때문에
새싹일 때 씨앗이 소멸함이 없고
하나의 성품이 존재하는 것이 아니기 때문에 또한
새싹일 때 씨앗이 존재한다고 말하지 마라.

만일 자상自相이 의존하게 된다면
그것을 부정하므로 사물은 없어지게 되고,
공성이 사물을 소멸시키는 원인이 된다면
그것은 이치가 아니기 때문에 사물이 아니다.

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔལ་ན།
དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་ཏུ།
གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
ཐ་སྐད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔལ་མེ་བ།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།
བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པ།
རིགས་དེས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས།
སྤོང་གྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར།

དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།
ཚོགས་ལ་སྟོས་རྣམས་མ་གཤགས་པ་ཡང་མིན།
ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས།
ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར།

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་།
སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
བདེན་པ་གཉེས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན།

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ།
དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ལྟས་ཕྱིར།
ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།
འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས།

그러므로 이러한 사물들을 분석하면
진여 본성은 사물로부터 승의에서
대상을 찾을 수 없기 때문에
세간의 명언초음을 분석하지 말라.

진여의 상황에서 어떠한 논리건
자신과 타로부터 생겨남은 타당치 않고
그러한 논리는 명언으로도 타당치 않으므로
그대의 생겨남은 무엇에 의한 것인가?

사물의 공함은 영상을 비롯한 것들이
집합에 의존한 것들로 보편화되지 않은 것도 아니니
마치 알려진 그것에 영상 등이 공한 것으로부터
인식이 그런 모습으로 생기는 것과 같다.

그와 같이 모든 사물이 공하지만
공성들에서 생기게 되고
2제에서도 자성이 없기 때문에
그것들은 항상한 것도 아니고 단절된 것도 아니다.

그러므로 자성은 그것(업)을 소멸하지 않기에
아리야식이 없어도 이것(결과)는 가능하기 때문이니
혹자는 업이 소멸하고서 오랜 시간이 지나도
합당한 결과가 생긴다고 인지한다.

མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།
སད་ཀྱང་སློན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།
དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི།
ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།
རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་ཤང་རྣམ་པར་ནི།
མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར།
དེ་བཞིན་སློན་ལས་སྐྱེན་སློན་མིན་ཤེས་གྱིས།

དེ་སྱིར་རྣམ་སློན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས།
རྣམ་སློན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་།
དགེ་མི་དགེ་མེད་སློ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ།
ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད།

ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ།
མུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།
བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།
རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ།

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་གྱིས།
ཇི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།
དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་གྱི།
ཡོད་ཅེས་བྲང་དོན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན།

꿈속에서 소연한 대상들을 보고 나서
깨어나서도 어리석은 이에게는 집착이 생겨나는 것처럼
마찬가지로 소멸했으며 자성이 있지 않은
업에서도 결과는 존재한다.

마치 대상은 존재하지 않음이 동일하나
비문증이 있는 사람은 머리카락의 모양을 보지만
다른 사물의 형태가 아닌 것처럼
그와 같이 맺은 것에서 또다시 맺지 않는 것을 알도록 하라.

그러므로 불선의 이숙은 악한 업,
선홍의 이숙은 선한 업으로 보고
선과 불선이 없는 지혜로운 이 벗어나게 되어
업과業果들을 사유하는 것마저도 차단시킨다.

아뢰야식은 존재하고 보특가라는 존재하며
이러한 온들마저도 존재한다고 설명한 이것은
그와 같이 가장 심오한 뜻을
알지 못하는 것들이다.

부처님께서서는 살가야견身見을 여의셨지만
나와 나의 것에 대해 설하신 것처럼
그와 같이 사물들은 자성이 없지만
있다고 불요의不了義를 보이셨다.

གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།
སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཚམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།
ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེས།
རྣམ་ཤེས་ཚམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར།

ཇི་ལྟར་རྒྱང་གིས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ནི།
ཆེ་ལས་རྒྱ་རྒྱབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས།
རང་གི་ལུས་པས་རྣམ་ཤེས་ཚམ་ཞིག་འབྱུང་།

དེ་སྲིད་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་།
དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་།
སྲི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ།
ཡོད་དང་སྲོལ་ཀུན་ལུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད།

སྲི་རོལ་མེད་སེམས་དཔའ་ནི་གང་དུ་ཡོད།
མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེ་ན་དེ་བསམ་བྱ།
གང་ཚེ་ང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས།
ཡོད་མིན་དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔའ་ཡོད་མིན།

གལ་ཏེ་སད་ཚེ་མི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད།
ཡོད་ན་སྲི་རོལ་ལུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།
ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྐྱམ་དྲན་པ།
དེ་འདྲ་སྲི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།

객관이 없음으로 주관을 보지 못하고
삼유三有가 의식일 뿐임을 잘 깨달아
반야에 머무는 보살은
오직 의식일 뿐으로 진여를 깨닫게 된다.

마치 바람이 부는 바다는
거대한 파도가 이는 것처럼
모든 것의 씨앗인 아뢰야식이라는 것으로부터
자력으로 오직 의식만이 생겨난다.

그러므로 타력의 본질인 모든
사물이 가립됨은 존재하는 원인이 되고
객관이 없어도 생겨나게 되어
존재하며 모든 것이 대상이 없지만 자성은 있다.

바깥경계가 없는 마음의 비유가 어디에 있는가?
마치 꿈과 같더라는 것을 생각할지니
어느 때 내게 꿈속에서도 마음이 있지 않은
그때 그대의 비유는 있지 않다.

만일 깨어나서 꿈을 기억하는 마음이 있다면
바깥경계도 그와 같이 되리니
마치 그대가 자신이 보았다고 기억하는 것처럼
그와 같이 바깥에도 존재하는 것이다.

གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྒོ་མི་སྲིད་པས།
ཡོད་མེན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད།
དེ་ཡི་རྣམ་པ་བྱེ་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན།
མི་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་འདྲིའ་འདོད་ན།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ།
མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན།
མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེས་སེམས།
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྗེན་པ་ཡིན།

ན་སོགས་ལྷག་མ་གསུམ་པོའང་སྐྱེ་བ་མེད།
མི་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སང་འདྲིའ་ཡང་།
དངོས་རྣམས་བརྗེན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།
སྐྱོད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད།

འདི་ན་ཇི་ལྟར་སང་བཞིན་ཇི་སྲིད་དུ།
མ་སང་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།
སང་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མེན་ལྟར།
གཏི་མུག་གཉིད་སང་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ།

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པ་སྒོ་གང་གིས།
རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་རྣམས་གང་མཐོང་བ།
དེ་སྒོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ།
དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་བརྗེན་པ་ཡིན།

만일 취침 시 안식이 불가능해서
있지 않고 오로지 의식만 있으니
그것의 형상을 바깥경계로 집착하여
꿈과 같은 것으로 여기서 인정한다면

그대의 외부대상이 꿈처럼
생겨나지 않는 것과 같이 마음 역시 생겨나지 않고
눈과 눈의 대상과 그로부터 생겨난 마음
세 가지 모두 다 거짓이다.

귀를 비롯한 나머지들 세 가지도 생겨남이 없고
꿈과 같이 깨어난 이 시점에서도
사물들은 거짓이고 그 마음은 존재하지 않으며
행위대상이 없고 감각기관들도 없다.

여기에는 깨어날 때까지
깨어나지 않는 한, 거기에 세 가지가 있고
깨어나면 세 가지 모두 있지 않듯
무지의 잠에서 깨어난 그것도 그와 같다.

비문증이 있는 감각기관과 더불어 어떠한 인식이
허상으로 인해 머리카락들을 보지만
그 인식에 의거하면 그 두 가지 모두 진실이나
대상을 명확히 보는 이에게는 두 가지 모두 거짓이다.

གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སློ་ཡོད་ན།
སྐྱ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི།
རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྱ་ཤད་སློར་འགྱུར་ན།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན།

གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སློ་ལུས་ནི།
སློན་མེད་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སློ་མི་འགྱུར།
ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེ་ན།
ལུས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན།

སྐྱེས་ལ་ལུས་པ་སྲིད་བ་ཡོད་མ་ཡིན།
མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ལུས་ཡོད་མིན།
ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།
མོ་གཤམ་བྱ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ།

གལ་ཏེ་འབྲུང་བར་འགྱུར་བས་བསྐྱད་འདོད་ན།
ལུས་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྲུང་འགྱུར་མེད།
ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲུབ་པ་ནི།
སྐྱབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

གལ་ཏེ་འགགས་པའི་ལུས་སློན་ལས་འགྱུར་ན།
གཞན་གྱི་ལུས་པ་ལས་གཞན་འབྲུང་བར་འགྱུར།
རྒྱུན་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད།
དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལས་འབྲུང་བར་འགྱུར།

만일 인식대상이 없는데도 인식이 있다면
그 머리카락인 대상과 눈이 연관된
비문증이 없어도 머리카락을 인식하게 되지만
그렇지 않는 까닭에 그것은 존재하지 않는다.

그러므로 보는 것들에 인식 작용이
성숙하지 않은 까닭에 그것에 인식이 되지 않으니
인식대상이 있는 사물이 없어서 아니라고 한다면
그 작용이 없기 때문에 이것은 성립하지 않는다.

이미 생겨난 것에 작용은 필요하지 않고
아직 생기지 않은 본질에도 작용은 존재하지 않으며
특징 없이 특징을 가진 것은 존재하지 않으니
석녀의 아들에게도 그것이 존재하게 된다.

만일 발생하게 된다고 주장하면
작용 없이 이것의 발생이 되는 것은 없고
서로 성품에 의존해서 이뤄짐은
성립되지 않는다고 성인들께서 설하셨다.

만일 소멸한 작용이 성숙해서 발생한다면
다른 것의 작용에서 다른 것이 발생하게 되고
상속_{相續}이 있는 것들은 거기에서 서로 다르게 존재하니
그러므로 전체가 전부에서 발생하게 되리라.

གལ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱན་ཅན་ཐ་དང་གྱི།
དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཐ་དང་མེད་དེའི་ཕྱིར།
ཉེས་མེད་ཅེ་ན་འདི་ནི་བརྒྱབ་བྱ་ཞིག
ཐ་མི་དང་རྒྱན་སྐབས་མི་རིགས་ཕྱིར་རོ།

བྱམས་པ་ཉེར་སྐྱས་ལ་བརྟེན་ཚོས་རྣམས་ནི།
གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ།
གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྱི་སོ་སོ་བ།
དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན།

མིག་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་རང་ལུས་གང་ཞིག་ལས།
དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།
རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་ལུས་དེ་ལ།
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས།

འདི་ན་དབང་པོ་ལས་འབྱུང་རྣམ་པར་རིག
ཕྱི་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས།
སྐྱོ་སོགས་སྐྱང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས།
སྐྱེ་བོས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན།

མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།
རང་ལུས་སྐྱེན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།
འབྱུང་བ་རི་ལྟ་དེ་བཞིན་སང་ལའང་འདིར།
ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན།

만일 거기에 다른 상속이 있는 것들에
다른 상속이 없기 때문에
오류가 없다고 한다면 이것은 논제이며
다르지 않은 상속은 현시점에서 이치에 맞지 않다.

미륵과 근호에 의존한 법들은
다른 것이기에 하나의 상속에 속하지 않으니
무언가 개별적 자상自相들은
하나의 상속에 속하는 것이 타당치 않다.

안식이 생겨나는 어떠한 자신의 작용으로부터
순간 모든 것에서 생겨나게 되고
자신의 의식의 바탕인 그 작용에
형색을 지닌 근은 눈이라고 이해한다.

여기에서 근으로부터 생겨난 인식이
바깥경계를 인지함 없이 자신의 종자로부터
파란색을 비롯해 현현함이 생겨남을 알지 못하는
범부는 객관의 심식을 인정한다.

꿈에서 형색은 다른 본질이 없이
자신의 작용이 성숙되어 그것의 모습을 지닌 마음이
생겨나는 것처럼 깨어난 여기서도
바깥경계 없이 마음은 존재한다고 한다면

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ།
ཕྱོ་སོགས་སྣང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར།
མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི།
སློན་ལས་ལོང་བ་ལ་འདྲིར་ཅི་མི་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་དུག་པ་ཡི།
ལུས་པ་སློན་ཡོད་སང་པར་མེད་ལྱུར་ན།
དུག་པའི་ལུས་སློན་ཇི་ལྟར་འདྲིར་མེད་པ།
དེ་ལྟར་མི་ཚོ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས།

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱ་མེན་ལྟར།
མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན།
དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག་
བརྒྱན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ལས་སྤང་།

འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ།
དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས།
ཚུང་འདི་སེལ་བྱེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བཟུན་ཏོ།

རྣལ་འབྱོར་བ་ཡི་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་ལས།
ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་།
དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྟེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།
ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བཟུན་ཕྱིར་རོ།

눈이 없는 것은 마치 꿈에서
파란색을 비롯해 보는 심식이 생겨난 것과 같아
안근이 없는데 자신의 씨앗은
성숙되어 눈이 먼 자에게 어째서 여기에 생기지 않는가?

만일 그대에 따르면 꿈에서 제6식의
작용이 성숙됨이 있고 깨어나면 없게 되듯이
제6식의 성숙된 작용이 여기서 없는 것처럼
꿈에서는 없다는 것이 어째서 타당치 않는가?

마치 눈이 없는 것은 이러한 원인이 아니듯이
꿈에서도 수면은 원인이 아니니
그러므로 꿈에서도 그러한 사물인 눈을
거짓된 주체식이 깨닫는 원인이 된다고 인정한다.

이런 대답으로 무엇과 무엇을 하건
그것과 그것은 주장이 동일함을 보기 때문에
이 논쟁을 없애는 부처님들께서
무엇에도 사물이 있다고 보이지 않으셨다.

수행자의 스승의 비결에서
해골로 채워진 대지를 볼 적에
거기에도 세 가지 根境識 모두 생겨남이 없음을 보시고
왜곡된 마음작용임을 보이셨다.

ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སློབ་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ།
དེ་ལྟར་མི་སྐྱུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འགྱུར་ན།
དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སློབ་གཏང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས།
རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་བརྒྱན་པར་ཡང་མི་འགྱུར།

རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ།
ཚུ་འབབ་སྐྱང་ལ་ཡི་དུགས་རྣག་སློབ་ཡང་།
མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།
སློབ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས།

གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་།
གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།
འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།
མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།
གལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་དྲན་པ་ལས་འགྲུབ་ན།
མ་གྲུབ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བྱིར་བརྗོད་པ་ཡི།
མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་མིན།

རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི།
དེ་ལྟར་དྲན་པའི་དྲན་པ་རིགས་མིན་ཏེ།
གཞན་བྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན།
གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱུད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས།

그대의 근식의 대상들이 어떠한건
그와 같이 부정관의 마음이 또다시 생겨난다면
그처럼 그 대상을 인식해 보는 한편
깨닫게 되는 그것은 거짓 역시 되지 않는다.

비문증과 더불어 근식을 지닌 것은 동일해서
그릇에 담긴 물을 아귀는 고름으로 인식하는 것이다.
요약하면 인식대상이 없듯이
인식 또한 없다라고 이 성품을 알도록 하라.

만일 객관이 없으니 주관은 여의었고
두 가지가 공한 의타기성인 사물이 있다면
이것의 존재를 무엇으로 알게 되는가?
인지함 없는 것 역시 존재한다고 할 수 없다.

자신이 자신을 인지해서 성립하지 않으니
만일 이후에 기억함으로부터 성립된다면
존재하지 않음을 증명하고자 말한
존재하지 않는 이것은 증명하지 못한다.

자증분의 성립이 마땅하더라도
기억의 기억함은 타당치 않으니
다름으로 인해 알지 못함이 내면에 생기듯이
이러한 논거로써 특징들도 없앤다.

གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཕྱོད་གྱུར་དེ་ལས།
དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མེན་པ།
དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྐྱེས་དྲན་འགྱུར་ཏེ།
འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལྟགས་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།
ཁྱོད་གྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར།
བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས།
དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།
བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན།
གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ།
གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གཞོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ།

གང་ཚོ་གཞན་དབང་ཚུང་ཟད་ཡོད་མེན་ན།
ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་རྒྱར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར།
གཞན་གྱི་ཉར་ན་རྫས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།
འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བརྟག

སློབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི།
ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།
དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།
དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མིན།

그러므로 누군가 대상을 느끼는 것으로부터
이러한 다른 기억은 나에게 있지 않기에
내가 보았다고 생각해 기억하게 되니
이것 역시 세간의 명칭 체계이다.

그래서 자증분이 있지 않다면
그대의 의타기성을 무엇으로 인지하게 되는가?
행위자는 업과 행위가 하나가 아니므로
자신이 자신을 인지한다는 것은 타당치 않다.

만일 생겨남이 없고 알지 못한 성품인
의타기성의 본질의 사물이 있다면
무슨 까닭으로도 이것이 있다는 것은 타당치 않고
그대를 석녀의 아들이 어떻게 해를 끼치겠는가?

어느 때 의타기성이 조금도 존재하지 않는다면
세속의 원인은 무엇이 되는 것인가?
다른 것에 의거하면 물질에 집착하여
보편적인 세간의 체계를 모두다 잃게 된다.

대학자 용수의 길에서
벗어난다면 적정의 방편은 없다.
그들은 세속과 승의의 진리에서 퇴보하여
그로부터 쇠락하므로 해탈을 성취함이 있지 않다.

ཐ་སྐྱོད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ།
དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།
དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ལྷགས།

ཇི་ལྟར་སྟོང་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྐྱབས།
འབྲས་ཕྱིར་དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།
འཇིག་རྟེན་དོར་བྱས་བདག་ནི་སྣ་བར་བྱེད།

ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྐྱབས་ནས་ཞིར་ལྷགས་པ།
དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར།
འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།
འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྣ།

གལ་ཏེ་སྟོང་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན།
འཇིག་རྟེན་ཉིད་སྟོས་འདི་ནི་འགག་པར་གྱིས།
སྟོང་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རྩོད་གྱིས་དང་།
ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ།

མངོན་གྱུར་མངོན་སྟོགས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིས།
སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅོམ་དུ་གང་རྟོགས་པ།
རྟོག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས།
བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཅོམ་ཡིན་པར་རྟོགས།

세속제는 방편이 되고
승의제는 방편에서 비롯된 것이니
누군가 그 두 가지의 구별을 모르는
왜곡된 분별로 그는 악도로 간다.

마치 그대가 의타기성을 사물로 주장하듯
세속도 내가 인정하지 않으니
결과와 같이 그러한 것들이 없지만
있다고 세간의 관점으로 나는 말한다.

온을 끊고서 적정에 머무는
아라한들에게는 존재하지 않듯이
세간에도 없다면 그와 같이 이것을
세간에서조차 존재한다고 나는 말하지 않는다.

만일 그대에게 세간이 해가 되지 않는다면
세간에 의거하여 이것은 소멸하게 되니
그대와 이 세간은 논쟁하고
이후에 힘을 지닌 편에 나는 의탁하리라.

현전지의 보살은
삼계가 의식일 뿐임을 깨달으니,
불멸인 자아의 행위자를 부정한 것을 통해 깨달았기 때문에
그로써 행위자는 마음뿐임을 깨닫는다.

དེ་ཕྱིར་སློ་ལྷན་སློ་ནི་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར།
ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས།
མུ་སྟེགས་སློ་མཐོན་རི་འཛོམས་ངག་རང་བཞིན།
རྩོ་རྩེ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས།

ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས།
མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག
སྤྲས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས།
རྒྱལ་བས་སེམས་ཅམ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས།

དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་ཇི་བཞིན།
དེ་བཞིན་སེམས་ཅམ་གཙོར་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ལ།
མདོ་ལས་སེམས་ཅམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།
འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཅམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས།
དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི།
སྤྲར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས།
གཏི་མུག་ལས་ལས་སྟེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས།

སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་།
སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད།
འགོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྟེས་པར་གསུངས།
སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།

그러므로 현자의 심식을 향상시키기 위해
일체지자께서 『능가경』에서
외도의 높은 산과 같은 자만을 부수고, 말의 본성인
이 금강저로 생각을 잘라내고자 설하셨습니다.

마치 각각의 그러한 논서들로부터
외도들이 보특가라를 비롯한 말한 바들을
행위자로 보지 않으시고서
부처님께서 마음만이 세간의 행위자로 설하셨습니다.

진여로 피어나신 분을 부처라고 이름하듯
그와 같이 오직 마음만을 중시하는 세간에게,
경전에서 마음뿐이라고 설하시고 형색을
여기서 부정하는 것은 그와 같은 경의 뜻이 아니다.

만일 이러한 것들은 마음뿐이라고 아시고서
경에서 형색을 부정하신 것이라면
또다시 경전에 부처님께서 마음에
무지로부터 업이 생겨난다고 어째서 말씀하셨는가?

마음으로써 유정세간과
기세간을 매우 다양하게 배치하고
유정이 남김 없이 업에서 생겨난다고 설하셨으니
마음을 끊었다면 업 역시 존재하지 않는다.

གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།
སེམས་བཞེན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།
དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།
བསྐྱོག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།
ཡུང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་དེར་ལྷ་ཆར་ཡོད།
དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།
རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྷ་འབྱུང་མི་འགྱུར།

གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཇིན་ཅིག།
སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཇིན་ཅིག།
དེ་དག་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཚོས་ལས་གསུངས།

བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤེག་ནས་ཀྱང་།
ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ནི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྱུར།
དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།
དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིགས་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ།

མདོ་སྤེལ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྤང་ཡོད་མིན།
སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།
གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།
གཟུགས་བསྐྱོག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བྲང་དོན་ཉིད།

만일 형색이 있는 그것에는
마음처럼 행위자는 존재하지 않고
그러므로 마음과 다른 행위자를
부정한 것으로 형색을 부정한 것이 아니다.

세간의 체계에 입각한
온蘊은 다섯 가지로 세간에 알려져 있으니
진여의 지혜가 있음을 아는 수행자에게
그 다섯 가지가 생겨나게 되지 않는다.

형색이 없다면 마음이 존재한다고 인지하지 마라.
마음이 존재하는 것에도 형색이 없다고 인지하지 마라.
그러한 것들을 반야부경에 부처님께서
동일하게 끊으셨고 『집경론』에서도 설하셨다.

이러한 2제의 차제를 해체하더라도
그대의 실유는 배격되어 성립하지 않게 되니
그러므로 그러한 차제로 사물은 본래부터
진여로 생겨나지 않고 세간에서 생겨났음을 알도록 하라.

어떤 경전에서 바깥경계는 현현함이 있지 않고
마음은 다양하게 현현한다고 말씀하셨으니
형색에 매우 집착한 그들에게
형색을 차단한 것이니 그것 역시 불요의다.

འདི་ནི་རྩོན་པས་དང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་།
འདི་ནི་དང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད།
རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི།
དང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི།
བདེ་སྐྱེ་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།
ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས།
དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱས་ཤེས་བྱས་ཏེ།
མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།
དང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དང་བྱ་ཞིང་།
རྩོད་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས།

གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་སྐྱེར།
བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་སྐྱེར་རོ།
འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ།
གང་སྐྱེར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྷ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི།
དེ་ཚེ་མཐའ་དག་རྟེན་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།
འབྲས་འབྱུང་ཚད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི།
བརྒྱ་ཕྱག་དག་གི་སྐོ་ནས་སྤུང་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར།

이것은 부처님께서 불요의로 설하시고
이것은 불요의로서 이치에 타당하며
그러한 양상의 다른 경전에서도
불요의로 이 가르침이 드러난다.

인식대상이 없다면 인식이 없어짐을
쉽고 편하게 얻는다고 부처님들께서 설하셨으니
인식대상이 없다면 인식을 부정함이 성립하므로
먼저 인식대상을 부정한 것이다.

그와 같이 가르침의 전승을 알아서
어느 경은 진여가 아닌 것을 설하는 의미가 있고
불요의로 설하신 것임을 또한 깨달아 인용하며
공성의 의미를 지닌 것이 요의임을 알도록 하라.

양자에서 생기는 것도 이치가 아닌 까닭에
이미 말한 오류들로 규정한다.
이것은 세간에서 아니며 승의에서도 인정하지 않으니
그러므로 각각에서 생겨남이 성립함은 존재하지 않는다.

만일 오로지 원인 없이 생겨남을 보게 된다면
그때 항상 모든 것에서 또한 생겨나게 되고
결과가 생기기 위해 이 세간에 씨앗을 비롯한
수백 가지들을 통해서 모으는 것 역시 되지 않는다.

གལ་ཏེ་འགོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྤོང་པར་འགྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི།
ལྷ་ལྷ་ཡི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན།
ཤིན་ཏུ་ཆེས་བགྲའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་པའང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
རང་གི་སྒོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོའི།
ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།
གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་འབྱུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།
དེས་ནི་ཇི་སྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།
ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།
གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན།

འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་སྟར་ཡོད་མེན་དེ་སྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉིས་ཀ་ལས།
སྐྱེ་དང་རྒྱ་མེད་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།
མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྷ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་།
རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་ཡོད་པ་མེན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ།
གང་གིས་སྤྱིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏོ་སྤྲུག་སྤྲུག་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ།
ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར།

만일 유정이 원인이 공하다면 허공의
우담바라꽃의 향과 빛깔처럼 인지함이 없는 것으로
매우 아름다운 세간의 생각들마저도 그와 같이
자신의 마음처럼 세간이 원인으로부터 임을 알도록 하라.

이러한 원소들이 어떠한 성품들로 인해
그대의 인식의 경계가 되는 성품을 갖춘 것이 아니라면
마음 어딘가에 이러한 짙은 어둠이 있는 그가
어떻게 세간의 피안을 바르게 깨닫겠는가?

세간의 피안을 부정하는 시점에서
그는 인식대상의 자성을 왜곡되게 보아서 이해하니
육신을 지닌 것을 근거로 그의 견해의 기반은 동일하여
원소의 성품이 존재하는 것으로 주장할 때와 같다.

원소들이 어떻게 존재하지 않는지를 이미 설명했으니
그러므로 앞에서 자 타 양자에서 생겨나고
원인 없음 역시 공통으로 배격한 까닭에
언급하지 않은 이러한 원소들은 물론 존재하지 않는다.

그런 연유로 자 타 양자에서 생기는 것과
원인에 연하지 않고 존재하지 않기 때문에 사물들은 자성이 없고
누군가 구름들로 뒤덮인 짙은 어둠이 세간에 존재하면
대상들을 왜곡해서 보게 되는 것이다.

ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་ཤང་ཟླ་གཉིས་དང་།
མ་བུའི་མདོངས་དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ།
དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་ལྷག་སྐྱོན་གྱིས་དབང་གིས་མི་མཁས་པས།
འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་སློ་གོས་གྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་གཏི་ལྷག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་གཏི་ལྷག་མེད་པར་དེ།
མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆག
སློ་བཟང་ཉེ་མས་སྤྱན་པ་སྤྱག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི།
མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅིང་གོལ་བར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན།
ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བུ་ཇི་བཞིན།
དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར།
དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད།

གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་འགྱུར་བ།
སྐྱེ་ཤང་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས།
རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་བྱ་སྟེ།
ཕྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལའོ།

གལ་ཏེ་མི་ལམ་ངེ་ཟེའི་གོང་ཁྱེར་བཅས།
སྤྱི་གྲུའི་ཚུ་དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས།
སྐྱེ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།
ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས།

마치 비문증으로 인해 누군가가 머리카락과 두 개의 달과
공작의 깃털과 파리 등을 왜곡해서 인지하듯이
이와 같이 무지의 허물로 인해 범부는
유위법을 보고 다양한 헤아림으로 이해하게 된다.

만일 무지에 연해서 업이 발생하고 무지가 없다면
이것은 발생하지 않는다고 범부가 아는 것은 확실하지만
훌륭한 심식의 태양으로 짙은 어둠을 제거한
지혜로운 이들은 공성을 알아 벗어나게 된다.

만일 사물이 진여로 없다면
석녀의 아들이라 이름한 것과 같으니
그러한 것들은 없는 것이 되는 까닭에
이러한 것은 자성으로써 존재하게 된다.

우선 비문증을 앓는 사람의 대상이 되는
머리카락을 비롯한 그러한 것들은 아직 생겨나지 않았지만
일단 이러한 것들을 논쟁하고서
이후에 무명인 비문증과 연관시킨다.

만일 꿈, 건달바성과
신기루의 물과 착란된 모습 등이
일단 생겨남이 없음을 본다면 존재함이 없음은 동일하지만
그대에게 그와 같이 보이는 것은 이치에 맞지 않는다.

དེ་ཉིད་དུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་།
མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་པ།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་འདི་མ་ངེས་པའོ།

མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས།
སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་འདྲ་།
ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ།
ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས།

དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཚོས་རྣམས་ཀུན།
གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བུལ་རང་བཞིན་གྱིས།
ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས་པ་གསུངས་གྱུར་པ།
དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན།

བུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་།
འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གསལ་པར་ཡོད་ཅི་བཞིན།
དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན།
མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར།

གང་ཕྱིར་རྐྱེ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི།
རྐྱེ་ལ་སོགས་དང་བདག་བཞན་གཉིས་ཀ་ལས།
དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།
དེ་ཕྱིར་བཞེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

진여로 이것(형색)이 생겨남이 없더라도
석녀의 아들처럼 세간의
보이는 대상이 아닌 것이 아니기에
이 말은 명확하지 않다.

석녀의 아들에게 자신의 성품으로써
생겨남은 진여로 없으며 세간에서도
존재하지 않으니 그와 같은 이 모든 사물의 본질로
세간은 승의로 생겨나지 않는다.

그러므로 이와 같이 부처님께서 일체 법은
본래부터 적정이며, 생겨남을 여윈 자성으로
완전한 열반에 들을 말씀하셨기에
언제나 생겨남은 존재하지 않는다.

항아리를 비롯한 이러한 것들은 진여로 없고
세간에 잘 알려진 존재처럼
그와 같이 모든 사물이 된다면
석녀 아들과 동일한 오류가 되지 않는다.

왜냐하면 원인이 없는 것과 시바신인
원인 등과 자타와 양자로부터
사물들이 생겨나게 되는 것이 아닌 까닭에
의존해서 온전히 생겨나게 된다.

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།
རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ།
དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།
ལྷ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད།

རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།
དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱུང་བེན།
དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར།
བྱད་ཤིང་མེད་པར་མི་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས།
མི་རྟོག་རྣམས་འབྱོར་བ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།
རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ།
རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས།

བརྟན་བཅོས་ལས་དབྱུང་རྩྭ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར།
མ་མཇོང་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བརྟན།
གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།
གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད།

རང་གི་ལྷ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ།
གཞན་གྱི་ལྷ་ལ་འཇུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།
དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྣམས་བསལ་ཏེ།
རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་ལྷུང་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར།

그러므로 사물이 의존해서 생겨나기 때문에
이 분별들은 가림이 불가능하여
연기의 이러한 이치로써
악한 견해의 모든 그물을 잘라낸다.

분별들에 실체가 있다면 생기게 되니
사물이 어떻게 없는지를 명확히 분석했고
실체가 없다면 이것들이 생겨나지 않는 비유로
장작이 없으므로 불이 있지 않는 것과 같다.

범부들은 분별로 속박되었고
무분별의 수행자는 벗어나기에
왜곡된 모든 분별을
분석한 결과라고 지혜로운 이들은 말씀하셨다.

논서에서 분석함은 논쟁을 집착해서 하신 것이 아니며
해탈을 위해 진여를 보이셨으니
만일 진여를 설명한다면
다른 학설이 무너져도 허물이 없다.

자신의 견해를 집착하고 그와 같이
다른 이의 견해에 분노하는 분별일 뿐
그러므로 탐욕 성냄들을 없애어
고찰하는 이는 속히 벗어나게 되리라.

ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ།
ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཞིང་།
བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།
རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད།

ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་
ཕོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས།
དེའི་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།
མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར།

མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་བལ་བྱིས།
དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་།
འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ།
འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད།

གང་སྐྱེར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱང་།
མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།
རང་གཤམ་མ་སྐྱེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོད་པ།
དེ་སྐྱེར་དེ་བྱང་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།

དེ་སྐྱེར་ལུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།
ལུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་སྐྱེས།
འཇིག་རྟེན་ངར་འཛིན་སློ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང་།
མི་འདོད་དེ་རིག་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་སྐྱེས།

번뇌의 허물들은 모조리 신견에서
비롯됨을 심식으로 보게 되고
자아가 이것의 대상임을 깨닫고 나서
수행자는 자아를 부정하게 된다

식자(食者)는 항상한 사물과 행위자가 아닌 주체이며
특징과 작용이 없다고 외도(상카파)들이 가설하니
조금씩 다른 그 구별에 의해서
외도들의 학설은 달라진다.

석녀의 아들처럼 태어남과 멀어졌기 때문에
그와 같은 자아는 존재하지 않고
이는 아집의 기반으로도 옳지 않아서
이것은 세속에서도 존재를 인정하지 않는다.

왜냐하면 논서와 논서에서 그것(자아)의 특징을
외도들이 설명한 것은 모두에게
통용된 불생(不生)의 근거로 비판되니
그러므로 그 모든 특징 역시 존재하지 않기 때문이다.

그래서 온으로부터 분리된 자아는 없으니
온 이외에 그것(자아)을 인지하는 것은 성립될 수 없는 까닭이며
세간이 아집을 심식의 기반으로도 인정하지 않으니
알지 못함도 아견을 일으키기 때문이다.

གང་དག་དུད་འགོར་བསྐལ་མང་བསྐལ་གྱུར་བ།
དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།
ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།
དེས་ན་སྤང་བོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད།

སྤང་བོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར།
བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་བོ་ཁོ་ན་འོ།
ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་བོ་ནི།
ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད།

གལ་ཏེ་སྤང་བོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ།
མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་བོར་འགྱུར།
བདག་ནི་རྣམ་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ།
རྣམ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར།

ལྷ་ངན་འདས་ཚེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།
ལྷ་ངན་འདས་ཚེ་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི།
སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་བོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།
གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར།

དེ་ཉིད་དུ་རྒྱད་ཡོད་ན་སྐྱོན་མེད་ན།
ལྷར་རྣམ་དབྱེད་ཚེ་རྒྱད་ལ་ཉེས་བཤད་ཟིན།
དེ་ཕྱིར་སྤང་བོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས།
འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ།

누구든 축생으로 많은 겁을 보내고
그러고도 이런 불생과 불멸을 보지 못하지만
아집은 그들에게도 유전함을 보나니
그렇다면 온과 다른 자아는 어디에도 없다.

온과 다른 자아는 성립될 수 없기 때문에
아견의 대상은 온일 뿐이다.
혹자는 아견의 기반을 오온으로 주장하며
혹자는 일심으로도 주장한다.

만일 온이 자아라면 그러므로 그것이
다수이기 때문에 자아들 역시 많아지게 되고
자아는 물질이 되고 그러한 견해는
물질로 해당함으로 전도됨이 없게 된다.

열반에 드는 순간 반드시 자아는 끊어지며
열반에 들기 전의 찰나들에
생명의 행위자가 없기 때문에 그 결과는 없으며
다른 이가 지은 것을 또 다른 이가 수용하게 된다.

진실로 상속이 존재하기 때문에 과실이 없다면
이전에 분석했을 적에 이미 상속에 대한 허물을 설명했기에
온과 마음이 자아라는 것은 이치가 아니니
세상은 끝(경계)을 비롯해 없기 때문이다.

ཕྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ།
དེ་ཚེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར།
རྟལ་བདག་སྐྱོང་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
ཕྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཕུང་པོ་བདག་མི་འགྱུར།

ཕྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས།
གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས།
སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས།
གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན།
དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ།
གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདུ་ཤེས་ཀྱང་།
མ་ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་།
མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།
མདོར་བསྟན་ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན།

ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཚེ་ཕུང་རྣམས་ཀྱི།
ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།
མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།
དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

그대 수행자가 무아를 보게 되는 그때
반드시 사물들이 없게 될 것이며
항상한 자아를 끊게 되는 그때
그런 연유로 그대의 마음과 온은 자아가 되지 않을 것이다.

그대 수행자가 무아를 봄으로써
형색을 비롯한 것들을 인식하지 않게 되고
형색을 대상 삼아 인식하므로 탐욕을 비롯해
생겨나게 되는 그것의 본질을 인식함이 없기 때문이다.

부처님께서 온이 자아라고 말씀하셨기에
온을 자아로 인정하면
그것은 온과 다른 자아를 부정하신 것이니
형색이 자아가 아님을 비롯해 다른 경전에서 말씀하셨기 때문이다.

그런 까닭에 형색 느낌은 자아가 아니며
인식 역시 아니며, 행도 아니며, 의식 역시
아니라고 다른 경에서 말씀하셨기 때문에
요약해 보이신 온이 자아라고 인정하신 것이 아니다.

온을 자아라고 말할 때
온들의 모임일 뿐, 온의 본질은 아니며
의지처가 아니며 제어자도 증인도 아니며
그것이 없기 때문에 그것(자아)은 모임이 아니다.

དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས།
ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས།
མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།
དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན།

དབྱིབས་ཞེན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར།
ལྷོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི།
སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།
གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན།

ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན།
དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར།
བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྐྱམས་སློ་ཡིན་ན།
མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད།

གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་ཚུ་མེ།
རླུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ།
ཁམས་རྒྱག་དང་ནི་མིག་སོགས་རིག་པ་ཡི།
རྟེན་རྒྱག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚོས་རྣམས་ཉེར་བརྩུང་ནས།
ངས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།
དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ།
དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་སློས་དེ་རྣམས་ལ་མིན།

그때 그런 부분 집합 대상들이
수레로 변하고 수레와 자아가 같은 것이니
경전에서 “온에 의존해서” 라고 말씀하신
까닭에 온의 모임일 뿐 자아가 아니다.

모양이라는 것은 형색을 가진 것에 존재하므로
그대가 그것들을 자아라고 하는 것이지,
마음을 비롯한 모임은 자아가 되는 것이 아니니
그것들에는 모양이 존재하지 않기 때문이다.

사용자와 사용품이 하나라는 것은 실로 이치가 아니니
그와 같다면 행위와 행위자는 하나가 되고
행위자가 없고 행위가 존재한다는 마음이라면 옳지 않으니
행위자가 없으면 행위도 없기 때문이다.

그러므로 능인께서 그 자아는
땅 물 불 바람 의식 허공이라는 6계와
눈을 비롯한 감각의
6처에 의거해서 설명하시고

심왕과 심소법들을 잘 식별해
분명히 말씀하셨기 때문에 자아는 그것들과
그 자체가 아니고 모임일 뿐인 것도 아니니
그래서 아집의 마음이 그것들에 있지 않다.

བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟོག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་།
འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟོན་དུའང་མི་འདོད་པ།
དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བུ།
དཔྱིས་ཀྱང་འབྱེན་ཞེས་སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར།

རང་བྱིམ་ཚིག་སྤྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ།
འདི་ན་སྤང་ཚེན་མེད་ཅེས་དྲོགས་བསལ་ཏེ།
སྤྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི།
ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནས་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ།

ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།
ཕུང་པོ་དེ་ན་མས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདིར།
གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན།
གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ།

བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག་
ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྡན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད།
གཞན་ན་གནག་ལྡན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྡན་ན།
བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད།

གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན།
གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན།
དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་ཕུང་ཀུན་ཤེས་བྱ་སྟེ།
དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུར་འདོད།

무아를 깨닫는 순간 영원한 자아가 끊어지고
더 이상 이것은 아집의 기반으로도 인정하지 않으니
그래서 무아를 앎으로써 아견을
뿌리까지 뽑아낸다고 하는 것은 매우 희유하다.

자신의 집 벽에 뱀이 들어앉아 있는 것을 보고도
이곳에 코끼리가 없다는 의혹이 사라지면
뱀의 두려움마저도 끊게 된다고 하는 것은
아하! 다른 사람의 웃음거리가 되는 것일 뿐이다.

온에 자아는 존재하지 않고 자아에도
그 온들이 존재하지 않으니 왜냐하면 이것에
다른 것이 있다면 분별이 이것에 있어야 하나
다른 것이 없기 때문에 이는 분별이다.

자아는 형색을 갖고 있다고 인정하지 않으니
자아는 존재하지 않기 때문에 지닐 수 없고
무관하다면 물소와 다르지 않고, 형색을 지닐 수 있다면
자아는 형색과 그 자체이거나 다름이 없다.

형색은 자아가 아니고 자아는 형색을 지닌 것이 아니며
형색에 자아가 없고 자아에도 형색이 있지 않으며
이와 같은 4가지를 모든 5온에서 알 수 있는데
그러한 것들을 20아견으로 인정한다.

ལྷ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩི་རྩེ་ཡིས།
བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ།
འཇིག་ཚོགས་ལྷ་རི་ལྷན་སྐྱུག་ལ་གནས་པ།
ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ།

ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟོག་མི་རྟོག
ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད།
རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།
དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན།

གང་སྐྱེར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་མི་རྟོགས།
དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།
གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན།
སེམས་ལྷར་གྲུབ་དངོས་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར།

གང་སྐྱེར་ཁྱོད་བྱམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི།
ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་བས།
བདག་གང་སྤང་བོ་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་ཏེ།
རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི།
མི་འདོད་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་།
དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་འགྱུར་བ།
དེ་སྐྱེར་བདག་མེད་དངོས་ཚོས་དང་བྲལ་སྐྱེར།

무아를 깨달은 금강저로써 견해의 산을 격파시키니
모든 자아와 동시에 소멸되는 것은
거대한 신견의 산에 위치한
최정상인 그런 것들이다.

혹자(정량부)가 하나 별개 영원 무상 등으로
말로 표현할 수 없는 보특가라가 실체가 있다고 주장하고
제6식의 앞의 대상으로도 주장하며
그것은 아집의 바탕이라고도 주장한다.

그렇다면 형색에서 마음을 설명할 수 없다는 것은 아는 것이 아니니
실체를 말할 수 없음은 이해한 것이 아닐뿐더러
만일 어떤 자아가 사물로 존재한다면
마음과 같이 존재하는 사물로 설명할 수 없는 것이 되지 않는다.

그대가 향아리는 사물로 성립되지 않는 본질로
형색 등으로부터 설명할 수 없게 되기 때문에
어떠한 자아건 온으로부터 설명할 수 없게 되는데
자성으로써 존재함이 성립된다고 이해하지 말아야 한다.

그대의 의식을 자신의 자아와는 다른 것으로
인정하지 않고 형색을 비롯한 것과 다른 사물로 인정하며
사물에 두 형태를 보게 되는 것이니
그러므로 자아가 없는 실법(實法)과 멀어졌기 때문이다.

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན།
ཕུང་ལས་གཞན་མིན་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།
ཕུང་པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྡན་མིན།
འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར།

ཤིང་རྩ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན།
གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྡན་ཡང་མིན་ཞིང་།
ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན།
འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ལོ།

གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྩར་འགྱུར་ན་ནི།
སིལ་བུར་གནས་ལ་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཡོད་འགྱུར།
གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཙམ་མེད་ཡན་ལག་དག
མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩར་རིགས་པའང་མིན།

ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྐར་ཡོད་གྱུར།
ཇི་བཞིན་ཤིང་རྩར་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ལོ།
བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་སྟར།
དེ་སྟར་ཡང་ནི་ཤིང་རྩ་ཡོད་མ་ཡིན།

ད་སྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཉིད་དུས་འདིར།
འཕང་ལོ་སོགས་ལ་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན།
འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།
དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩར་ཡོད་མ་ཡིན།

그러므로 아집의 기반은 사물이 아니며
온에서 다르지 않고 온의 본질이 아니며
온의 기반이 아니고 이것은 그것을 지니지 않으니
이것은 온들에 의지해서 성립하게 된다.

수레는 자신의 부분에서 다르다고 주장하지 않고
다름이 아닌 것도 아니며 그것을 소유한 것도 아니고
부분에도 아니며 부분들이 그것(자아)에도 아니고
조립된 것일 뿐도 아니며 모양도 아님이 이와 같다.

만일 모은 것만으로 수레가 된다면
해체되어 있는 곳에도 수레가 있게 되니
전체가 없이는 부분들이 없기 때문에
모양만이 수레라는 것은 이치조차 아니다.

그대는 모양이 각각의 부분이 이전에 있었으며
수레에 그대로 포함된 것에도 본래 형태는 그와 같다.
흩어져 있던 그것들에도 그대로 것처럼
또한 수레는 존재하지 않는다.

만일 현재 수레가 된 이 시점에서
바퀴를 비롯한 것에서 모양이 별개로 있다면
이를 인지하게 되더라도 그것도 존재하는 것이 아니니
그래서 모양만이 수레로 있는 것이 아니다.

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས།
དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།
གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས།
འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་རི་ལྟར་འགྱུར།

ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་རི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།
མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།
འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས།

འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ།
བུམ་སྒོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།
སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇམ་འཇིག་རྟེན་དུ།
རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི།
རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།
རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན།

དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན།
ཤིང་རྩ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟོད།
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྲུབ། །
འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྟེན་ཅི།

그대가 말한 모임이 전혀 없기 때문에
그 모양이 부품의 조립이 아니라면
무엇도 아닌데 그것에 의존해
여기에 모양으로 보게 되는 것은 무엇인가?

그대가 이것을 것처럼 주장함에 따라
진실하지 않은 원인에 의지하고서
결과의 형태가 진실하지 않은 자성을 지닌
모든 것이 또한 발생함을 알도록 하라.

이로 인해 색을 비롯해 그와 같이 머무르는 것들에
항아리라는 생각을 일으키는 것도 타당치 않을 뿐이니
발생이 없기 때문에 형색을 비롯한 것들이 존재하지 않고
그러므로 또한 그러한 모양도 불가능하다.

그것은 진여에서나 세간에서
7가지로 구성되는 것이 아니지만
분석없이 세간에 따라 이곳에
자신의 부분을 의존해서 가립하는 것이다.

그것은 집합체로써 완성품인
그 수레는 행위자라는 중생을 뜻하고
사람을 사용자로 성립하니
세간의 통용된 세속을 부수지 마라.

རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྷ་བུར།
ཡོད་ཅེས་རྣམ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟོན།
དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྐྱབས་འཇུག་འགྱུར་བས།
འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ།

ཤིང་རྩ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚོ།
ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད།
ཤིང་རྩ་ཚོགས་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན།
སྣོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་གོ།

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་མུང་པོ་དང་།
ལམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་བརྟེན་ནས།
བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་འདོད།
ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོའང་ཡིན།

དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་འདི་ནི་བརྟེན་མིན་ཞིང་།
མི་བརྟེན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མིན།
འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་།
ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེན།

གང་ཕྱིར་རྟག་དུ་འགོ་རྣམས་ངར་འཛིན་སྟོ།
རབ་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།
ང་ཡིར་འཛིན་སྟོས་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི།
མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཉི་ལྷག་ལས་ཡིན་ལོ།

7가지 형태로써 일체 없는 것을 어찌 존재한다고 하는가?
수행자가 이것의 존재를 얻지 못하니
그로써 진여에도 수월하게 들어서게 되므로
이곳에 그것의 성립됨이 그와 같음을 인정해야 한다.

수레가 존재하는 것이 아니라면 그 순간
집합체도 없고 그것의 부품도 없으니
수레가 타버리면 부분이 없다는 비유처럼
지혜의 불이 집합체를 태우니 부품도 그러하다.

그와 같이 세간에 통용된 온과
계와 마찬가지로 6처에 의존해서
자아 역시 사용자로 인정하니
사용은 행위이며 이는 행위자이기도 하다.

사물은 존재하지 않으니 이는 견고하지 않고
견고하지 않은 것도 아니며, 이것은 생명이 아니고
이것에 영원한 것을 비롯한 것도
존재하지 않으니 그 자체와 다른 것은 없다.

항상 유정들에게 나라는 생각이
생겨나고 그것의 모든 그러한 것들을
나의 것으로 인식하는 마음이 생기는 그 자아는
분석하지 않은 보편화된 무지에서 비롯되었다.

གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ།
དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན།
དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་ཞིང་།
རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར།

བུམ་པ་སྐྱམ་བུ་རེ་ལྗེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་སྤེང་བ་སྒྲོན་ཤིང་དང་།
ཁང་བྱིམ་ཤིང་རྟ་སྐྱོན་དང་འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་།
དེ་བཞིན་གང་དག་སྟོན་སྟེ་འདིས་བསྟུང་བ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ།
གང་ཕྱིར་བུམ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྟན་ཅིག་ཚོད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ།

ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་།
ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག་
དེ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་བཟུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྟོན་ལོད་པ་ཡིན།

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེད་དེ་རྟོན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་།
གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།
འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ན་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྐར་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་སྒྲོས།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚོ།
དེ་དག་རུས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཞིང་།
སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ།
གཞིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།

그러므로 행위자가 없이 업은 없는 까닭에
나와 나의 것이 없어 존재하지 않고
그래서 나와 나의 것의 공함을 보고
그 수행자는 벗어나게 된다.

항아리 모포 모직 전쟁 숲 염주 나무와
집 수레 칼 여인숙 등 그 밖의 사물들과
그와 같이 모든 것을 통해서 이 범부가 명명한 것들을 알게 되니
그러므로 능인께서는 세간과 함께 논쟁하지 않으셨다.

부분 특성 탐욕 성품 장작 등과
특성바탕 전체 집착대상 성품기반 불 등의 대상들은
수레를 분석한 7가지 양상으로 존재하지 않고
그것과 다른 것이 되는 세간에 보편화된 것을 통해 존재한다.

만일 원인으로써 생겨나게 하는 것은 생겨난 그로 인해 그것은 원인이며
만일 결과가 생겨나지 않았다면 그것이 없어서 원인이 없는 것이 되니
결과 역시 원인이 존재한다면 발생하게 되는 까닭에
무언가로부터 어떤 것이 되고 어떤 것에서 이전에 무엇이 되는지 말해보라

그대가 만일 원인이 마주하여 결과를 생겨나게 했을 때
그것들의 작용은 하나이므로 생겨나게 되는 결과도 다름이 없게 되고
별개라면 그 원인은 원인이 아닌 것들과 차이가 없게 되니
이러한 두 가지를 끊고서 다른 분별 역시 존재하게 되지 않는다.

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་འབྲས།
ཞེས་བྱ་ཡོད་མེད་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པའང་མིན།
གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་རྒྱ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད།

སྲུང་འབྲིན་འདིས་སྲུང་དབྱུང་བྱ་སྤང་ནས་འབྲིན་ནམ་མ་སྤང་བར།
ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།
གང་ཚེ་དེ་སྐད་སྒྲ་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་འཛོམས་པ།
དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲུང་དབྱུང་སྲུང་ནི་འབྲིན་པར་རུས་མ་ཡིན།

གང་ཕྱིར་རང་གི་ཚེག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་སྟག་ཚོད་ཀྱིས།
རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་འདབས་དེ་ཡི་ཕྱིར།
ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་ཕྱིར།
ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་མེད་པས་སྲུང་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྫོལ་བའང་ཡིན།

སྲུང་འབྲིན་པས་སྲུང་དབྱུང་བྱ་མ་སྤང་སྲུང་ནི་འབྲིན་བྱེད་དམ།
འོན་ཏེ་སྤང་ནས་ཡིན་ཞེས་སྒྲས་ཟེན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ།
ངས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི།
ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན།

ཇི་སྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱུང་པར་རྣམས།
གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཟས་བཟུང་ལ་སོགས་རྣམས་ཚོ་མཐོང་འགྱུར་ལ།
ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་སྤང་དང་མ་སྤང་བར།
མི་རིགས་མོད་གྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྐད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།

만일 그대의 원인이 결과를 생겨나게 하지 못하는 까닭에 결과라고 하는 것은 있지 않고, 결과를 여인 원인은 원인이 없는 것으로 있지도 않으니 이러한 두 가지 모두 환영과 같은 까닭에 나에게 허물이 되지 않고 세간인의 사물들 역시 존재한다.

이 배격하는 것이 배격하는 대상을 마주하여 반박한 것인가? 마주하지 않았다고 해서 이러한 허물은 그대에게 역시 적용되지 않는가? 그와 같이 말하고 자신의 주장만을 부수는 그때 그대가 배격하는 대상을 배격하지 못한다.

그러므로 자신의 말에도 역설과 같은 왜곡된 반박으로 이치가 없이 모든 사물을 비난하는 까닭에 그대를 현자께서 긍정하지 않으시니 그대는 자신의 주장이 없이 반박만 하는 상대이기도 하다.

배격하는 것이 배격대상을 마주하지 않고 배격하는 것인가? 만일 마주해서 한 것이라 해도 이미 말한 오류는 여기에서 반드시 주장이 있는 그에게 해당하는 것이지, 나에게 이 주장은 있지 않기 때문에 역설이 되는 이것은 있을 수 없다.

마치 그대가 태양에 있는 특징들을 그림자에서도 일식을 비롯한 여러 상황에서도 보게 되듯 태양과 그림자가 만났건 만나지 않았건 간에 이치가 아니지만 의존해서 이름만으로 발생하게 되고

མི་བདེན་བཞིན་དུའང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མངོས་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར།
དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདྲིའང་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་།
སྐྱུང་བར་བྱ་ལ་རྣམ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི།
འཐད་པ་དང་བཤམ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ།

གལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དངོས་གྲུབ་དང་།
དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོའང་ཡོད་གྱུར་ན།
ཕྱད་པ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན།
དེ་ཡང་ཡོད་པ་མེན་པས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་ཚད་འབའ་ཞིག་ཡིན།

དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།
རྣམ་པར་ཆེས་སྣང་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ།
ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ནི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ།
རྟོག་གོ་ངན་པའི་དྲ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདྲིའང་བཙོལ་བྱེད།

སྤུང་འབྲིན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།
ཕྱད་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཚད་དུ་འདྲིའང་གཏང་བ།
སྤུང་ཅི་སྤྱིན་དུ་སྐོལ་བ་སོ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མེན་པ།
དེ་སྐད་ལྡར་བཤད་ལྷག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམས་དགོལ་ཕྱིར།
ཚོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བ་རྣམ་གཞིས་གསུངས།
དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྐྱུང་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས།

실제 하지 않더라도 자신의 모습을 아름답게 만들고자
그것을 마치 존재하는 것처럼 꾸미듯 여기서도 반야의 얼굴로
정화하며 능력을 보게 되는 논리는
타당성을 여의어도 주장하는 바를 깨닫는다고 알도록 하라.

만일 자신의 주장하는 바를 이해하게 하는 논리는 실재하고
실제 이해하게 되는 주장하는 바의 본질 역시 존재한다면
마주하는 등의 논리를 적용했을 때
그것도 존재하지 않기 때문에 그대를 상심하게 할 뿐이다.

모든 사물이 실체가 없다고 깨달아 머문 이에게는
아주 쉽게 가능한 이것이 자성이 있다는 다른 이들에게는
아는 것이 쉽고 가능한 것이 아니다.
그릇된 분별의 그물로 어째서 세간에 잡혀있는가?

앞서 설명한 나머지 배경들도 알아서
마주하는 것을 비롯한 주장의 대답을 위해 여기서 버려야 하고
반박하는 상대도 그와 같이 있지 않으니
앞서 말씀하신 나머지 주장들도 이것으로써 알도록 하라.

이 무아는 중생들을 벗어나게 하고자
법과 보특가라 둘로 분류해서 설하셨고
그와 같이 부처님께서 또다시 이것을
제자들에게 펼치셨으니 다양하게 말씀하셨다.

སྒྲོམ་དང་བཅས་པར་སྣོང་པ་ཉིད།
བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ།
སྐར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི།
ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན།

གང་སྤྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།
ཡིན་སྤྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྣོང་།
དེ་བཞིན་ན་བ་སྣ་དང་སྟེ།
ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟེད་པར་བྱ།

ཐེར་བྱུག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།
འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར།
མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ཡི།
རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ།
དེ་ནི་ནང་སྣོང་ཉིད་དུ་འདོད།

གང་སྤྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།
ཡིན་སྤྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྣོང་།
སྐྱ་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་།
ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།

གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།
སྤྱི་རོལ་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད།

희론과 더불어

16 공성을 설하시고 간추려
또다시 네 가지로 설한 그러한 것들을
대승에서도 인정하셨다.

그것의 자성이 그것인 까닭에
눈은 눈으로써 공하며
그와 같이 귀 코 혀
몸과 마음 또한 적용하라.

고정불변으로 상주하는 것이 아니며
소멸이 아닌 까닭에
눈을 비롯한 6 가지의
자성이 없는 모든 것은
내공_{內空}이라 한다.

그것의 자성이 그것인 까닭에
색은 형색으로써 공하며
소리 냄새 맛 감각과
법들도 그와 같다.

색을 비롯한 자성이 없는 것을
외공_{外空}이라 하고

གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི།
ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།
མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན།
སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི།
ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན།

སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་།
སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ།
སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོང་ཅན་ཀྱི།
འཛིན་པ་བསྟོན་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན།

སེམས་ཅན་སྟོང་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་ནི།
མ་ལུས་ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་།
ཚད་མེད་དཔེ་ཡིས་སྤྲུམ་མཐའ་ནི།
མེད་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད།

འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས།
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་དེ།
ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་དེ།
ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བསྟོན་ཕྱིར་གསུངས།

두 가지 모두 자성이 없음은
외내공外內空이라고 한다.

법들의 자성이 없음은
지혜로운 자, 공성이라고 하니
공성 역시 공성의 본질로써
공공空空이라 한다.

공성이라는 것의 공함은
공공이라 하는데
공성을 실체로 인식함을
끊기 위해 말씀하셨다.

유정과 기세간은
남김없이 편만한 까닭과
무량함의 비유로 끝이 없는 까닭에
방위들은 대공大空일 뿐,

이러한 열 가지의 방위들이
공한 이것들을
대공大空이라 하니
거대함에 대한 집착을 끊기 위해서 설하셨다.

དེ་ནི་དགོས་པ་མཚོག་ཡིན་པས།
དོན་དམ་མུ་ངན་འདས་པ་ཡིན།
དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ།

མུང་འདས་དངོས་པོའི་སྟོང་ཅན་གྱི།
འཛིན་པ་བསྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
དོན་དམ་མཐུན་པས་དོན་དམ་པ།
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད།

རྒྱུན་ལས་བྱུང་བྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ།
འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན།
དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས།

གང་ལ་སྐྱེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད།
དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས།
དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད།

གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ།
དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བཟོད།
དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད།
མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན།

승의는 최상의 목표로
열반이며
이것은 이것으로써 공한 것은
승의공勝義空이다.

열반을 실재라고 인식하는 이의
생각을 끊기 위해
승의를 아시는 분께서
승의공을 보이셨다.

조건에서 생겨난 삼계는
유위임이 확실하니
그것은 그것으로써 공한 것은
유위공有爲空이라고 설하셨다.

어딘가 발생 머물 무상
이러한 것들이 없는 무위는
그것은 그것으로써 공한 것은
무위공無爲空이다.

어디에도 끝은 있지 않고
그것은 끝을 여윈 것이라고 말하니
그것은 그 자체로 공해서
필경공畢竟空이라고 한다.

ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ།
དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།
ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད།
འགྲོ་འོང་བུལ་སྱེར་མི་ལམ་ལྟའི།

སྲིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་།
དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།
མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས།
བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན།

དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཐོར་བ་དང་།
འབོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བརྗོད།
དོར་མེད་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ།
འགའ་ཡང་དོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ།

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན།
དེ་དེའི་སྱེར་ན་དོར་མེད་པ།
སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད།

འདུས་བྱས་ལ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད།
གང་སྱེར་སྟོབ་མ་རང་སངས་རྒྱས།
རྒྱལ་མས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།
མ་མཚད་དེའི་སྱེར་འདུས་བྱས་ལ།

시작 처음 마지막 끝
그러한 것들이 없기에 윤회는
처음과 끝이 없다고 말하니
가고 옴을 여의어 꿈과 같이 보는

이 윤회로부터 떨어진
그것은 처음과 끝이 없으니
무제공無際空이라고
경전에서 확인하셨다.

버린다는 것은 흩어지는 것과
제거하는 것으로 확실히 말하니
버림이 없고 보냄이 없는 것으로
무엇도 버림이 없는 것이다.

버림이 없는 그 자체로써
그것은 공성이고
그러므로 버림이 없으니
무산공無散空이라 말한다.

유위법을 비롯한 자성을
성문 연각
보살 여래들께서
말씀하지 않으신 까닭에 유위를

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།
རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟུང་བ་སྟེ།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་།
དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེག་དུག་དང་།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་དུག་དང་།
གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་རྣམས།
ཚོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་།

གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་།
དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་ཅན།
ཚོར་བ་སྦྱང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།
འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།
འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ།

ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རེག་པ།
རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།
ཡུང་པོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རང་མཚན་ཉིད།
ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེལ་གཏུག་འདོད།

비롯한 것들의 본질을
자성으로 정의하는데
그 자체로 그것은 공해서
그것은 자성공自性空이다.

18계와 6촉감과
그것에서 생겨난 6가지 느낌과
형색과 무형색
유위와 무위의 법
그러한 법들은
일체법공一切法空이다.

형색으로 적격한 것들을 비롯해 사물이 없는
모든 것은 자상공自相空이다.

색色은 색으로 적격한 성품을 지니고
수受는 느끼는 성품을 지니고
상想은 표식을 인식하고
행行은 뚜렷이 형성한다.

대상을 각각 인지하는 것은
식識의 성품이고
온蘊은 괴로움의 체성이고
계界의 성품은 뱀독과 같다.

སྐྱེ་མཚན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས།
སྐྱེ་བའི་སྐོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས།
ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།
དེ་ནི་འདུ་འཕྲོད་མཚན་ཉིད་དོ།

གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་ཡ་རོལ་སྦྱིན།
ཚུལ་ཁྲིམས་གཏུང་མེད་མཚན་ཉིད་བཅོད།
ཁྲོ་མེད་མཚན་ཉིད་བཙོན་འབྲས་ཀྱི།
ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ།

བསམ་གཏན་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།
ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དེ།
ཡ་རོལ་སྦྱིན་པ་དུག་རྣམས་ཀྱི།
མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བཟོད།

བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་།
དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ།
དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས།
མི་འཁྲུགས་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས།

བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་ཚོས་སུམ་ཅུ་བདུན།
ངས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།
སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད།

6처處는 부처님께서
입태의 문으로 설하셨으니
의존하고 발생하게 되는 모든 것은
만나 모이는 성품이다.

베훤은 보시바라밀
지계는 고난이 없는 성품
인욕은 성냄이 없는 성품
정진은 결점이 없는 성품이다.

선정은 몰입하는 성품
지혜는 집착이 없는 성품
6바라밀들의 성품이
이러한 것들이라고 말씀하셨다.

4선정과 4무량심과
그와 같이 다른 4무색과
그러한 것들을 부처님께서서는
평정을 잃지 않는 성품이라고 설하셨다.

37보리도품은
출리를 행하는 성품이며,
공성의 성품은
대상으로 하는 것이 텅 비어있을 뿐인 것과

མཚན་མ་མེད་པ་ནི་ཉིད་དེ།
གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྟུག་བཟུལ་དང་།
གཏི་མུག་མེད་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི།
མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ།

སྟོབས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི།
གཏན་ལ་འབབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།
སྟོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི།
ཤིན་ཏུ་བཏན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན།

སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།
སྟོབས་སོགས་ཚད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན།
འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་སྐྱབ་པ།
བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ།

སྟུག་བཟུལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྟོབ་པ།
ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ་དགའ་བ་ནི།
རབ་དགའི་མཚན་ཉིད་བཏང་སྟོམས་ནི།
མ་འདྲེས་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ།

སངས་རྒྱས་ཚོས་ནི་མ་འདྲེས་པ།
བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་དག།
གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་པ།
དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་རང་མཚན་ཉིད།

상相이 없음과 적정으로서
세 가지의 성품은
괴로움이 없고 무지가 없고
해탈들의 성품으로 벗어나게 한다.

위신력들은 특히 온전히
결택하는 자체임을 설하시니
구제하시는 무외자들은
매우 견고한 본질이다.

무분별지들은
금지를 비롯한 무량한 성품을 지니며
중생에게 유익됨을 이뤄주는
큰 자애로움이라고 한다.

괴로움에 시달리는 이들을
완전히 구제하는 큰 연민심이며
환희심은 완전한 환희의 성품이며
평등심은 치우치지 않는 성품을 지녔다고 한다.

부처님의 특징은 뒤섞이지 않은
10가지와 8가지로 인정하나니
보이신 것이 빼앗기지 않는 까닭에
빼앗길 수 없는 성품이다.

རྣམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།
མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད།
གཞན་ནི་ཉི་ཚོ་བ་ཉིད་ཀྱིས།
མངོན་སུམ་ཞེས་བྱས་མི་འདོད་དོ།

གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་།
འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་།
རེ་རེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད།
དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་བ་ཉིད།

ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་།
འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།
གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།
དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད།

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ།
དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།
ཐེར་བྱུག་གནས་མིན་འཇིག་མིན་པས།
མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ།

རྒྱུན་ལས་བྱུང་བྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།
འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།
འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ།

일체를 아는 수승한 지혜는
직접 지각의 성품을 지닌다고 인정하며
다른 지혜는 치우친 것으로
직접 지각이라고 인정하지 않는다.

유위법인 것의 성품과
무위법인 것의 성품 모두
각각에서부터 공하며
그것은 자상공自相空이다.

현재는 여기에 머물지 않고
과거와 미래는 존재하지 않으니
어느 곳에도 인식하지 못하는
그것을 무소연無所緣이라고 부른다.

이 무소연은 자신의 본질로써
여인 것일 뿐인데
고정불변하지 않고 소멸하지 않기에
무소연이라는 공성이다.

조건에서 생겨났기에
모인 사물들에는 본질이 없으니
모인 것은 그 자체가 공한 것으로
무실공無實空이다.

དངོས་པོའི་སྐྱེས་ནི་མདོར་བསྐྱེས་ན།
ཡུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན།
དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད།

མདོར་བསྐྱེས་ན་ནི་དངོས་མེད་པ།
འདུས་མ་བྱས་ཚོས་རྣམས་ལ་བརྗོད།
དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད།
དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ།

རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི།
རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ།
འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།
རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྐྱེད།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བའམ།
མ་བྱུང་ཡང་རྩང་དངོས་སུ་ནི།
དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད།
གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱེད།

ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།
དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ།
ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཚུལ་ལས།
དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྐྱེད།

사물이라는 말을 간추리면
오온을 말하니
그러한 것들이 그 자체로 공한 것은
유성공有性空이라고 말한다.

사물이 없다는 것을 요약하면
무위법들을 일컫고,
그 자체가 사물이 없는 것으로
무성공無性空이다.

자성에 본질이 없는 것은
자성이라고 부르는 그 공성으로
이와 같이 자성에 해당하지 않으니
본성공本性空이라고 부르며 정의한다.

부처님들이 이미 오셨거나
아직 오시지 않았다 한들
모든 사물의 공성은
타성공他性空으로 널리 알려졌다.

법성과 진여는
다른 사물의 공성이다.
반야바라밀의 도리에서
그러한 것들을 그러한 말로 알리셨다.

དེ་ལྟར་སློབ་ཤོས་ཟེར་གྱིས་སྤང་བ་གསལ་བྱས་པའི།
རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐྱུ་ཅུ་ར་བཞིན་དུ།
སྲིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྦྱེ་མེད་པར།
རྟོགས་ཏེ་ཐ་སྦྱང་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ།

ཉལ་ཏུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་མོད་ཀྱི།
འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྤོང་རྗེའང་སྦྱེད་པར་བྱེད།
དེ་གོང་བདེ་གཤེགས་གསུང་སྦྱིས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་ནི།
མ་ལུས་པ་རྣམས་སློབ་ཡིས་ཐམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།

ཀུན་རྗེས་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གུར་པ།
ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྦྱེ་བོའི་ངང་པ་ཡིས།
མདུན་དུ་བདར་ནས་དགོ་བའི་རླུང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས།
རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ས་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགྲོ།

དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པའོ། །

그와 같이 지혜의 빛으로써 광명을 밝힌
자신의 손에 놓은 암라 열매처럼
삼계들이 남김없이 본래부터 발생이 없음을
깨달으니 명언의 힘으로 멸제로 나아간다.

항상 멸제에 속한 선정이지만
의지할 데 없는 중생에게 연민심을 일으키고
그는 앞서 성문과 연각들을 남김없이
심식으로 복종시킨다.

세속과 진여라는 거대하고 가벼운 순백의 날개를 펼쳐
백조의 왕은 백조무리를 이끌며
선한 바람의 힘을 받아
부처님의 수승한 공덕바다인 피안으로 날아간다.

입중론에서 제6지의 발심이다.

རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་རྣམ་ཅིག་དང་།
རྣམ་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་།
ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བའང་འཐོབ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། །།

ཡང་ཡང་སྐར་དགེ་ལས་སྟག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།
གང་དུ་ཕྱིར་མི་ཚོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།
མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག
འདི་ཡི་སྟོན་ལམ་ཤེན་ཏུ་དག་འགྱུར་ཞིང་།
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྟོང་བར་མཛད།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྟོན་སྟོན་རྣམས་དག་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།
ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།
ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྐྱེ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི།
འབྱོར་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བལ་མ་ལུས་འཐོབ་པར་རུས་མ་ཡིན།
འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བརྩུ་བོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས།
སྲིད་པའི་འགོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ། །།

제7 원행지에서 찰나와
찰나마다 적멸에 들어가고
훌륭히 타오르는 방편바라미를 성취한다.

입중론에서 제7지의 발심이다.

반복해서 이전의 선으로부터 특별함을 성취하기 위해
불퇴전이 되는
제8 부동지에 대보살은 들어선다.
이 지_地의 서원은 매우 청정하고
보살이 멸제에서 세운 것이다.

집착없는 마음은 오류들과 함께 머물지 않기 때문에
8지에는 그러한 허물들이 뿌리째 적멸되고
번뇌를 여의고 삼계의 스승이 되어도 부처님들의 성취인
허공과 같이 경계가 없는 완전한 성취를 하지는 못한다.
윤회가 차단되었어도 10력들을 성취하게 되고 그러한 것들로
생유의 유정들에게 자신의 다양한 모습을 드러내 보이게 된다.

입중론에서 제8지의 발심이다.

དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཚོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའོ། །

བརྩུ་བའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ།
དམ་པ་འཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན།
ཆར་སྤིན་རྣམས་ལས་ཚུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགོ་རྣམས་ཀྱི།
དགེ་བའི་ལོ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ལས་ཀྱང་རྣམས་ཀྱི་ཆར་འབབ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩུ་བའོ། །

제9 선혜지에서는 역력바라밀이 전부 청정히 완성되며
그와 같이 법 자체의 덕을 전부 청정하고 바르게 아는 것까지도 성취한다.

입중론에서 제9지의 발심이다.

제10 법운지는 그 모든 것에서 부처님들로부터 전승을 받으시고
진리를 성취하고 더욱 뛰어난 지혜가 역시 생겨나니
마치 구름들로부터 비가 내리듯 그와 같이 중생들의
선한 열매를 위해 보살도 자연히 법의 비를 내린다.

입중론에서 제10지의 발심이다.

དེ་ཚེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།
དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས།
དེ་ཉིད་ཚེ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱུར་གནས་ཤིང་།
སྟོན་དང་སྤྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག

མོ་ལྡན་ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོམ་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་རུས།
དེ་བཞིན་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།
བརྒྱ་ཕྱག་གངས་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།

དེས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་མས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་སྐབ་དབང་སྲས།
རང་གི་ལྷས་ལ་ལྷས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།
རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་འབྱོར་ལྷས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་།
རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའང་སྟོན།

མོ་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི།
ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས།
དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་ལྡ་པོ།
འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་འབྲུམ་ཕྱག་དང་།

བྱེ་བ་སྲས་བརྒྱ་འཐོབ་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་ཐོབ།
དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་འཐོབ་བྱེ་བ་སྲས།
ཁྲག་ཁྲིག་སྲས་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བརྒྱུར་དང་སྤང་ཡང་སྟོང་སྲས་ཏུ།
ཡང་དག་པར་ནི་བརྒྱུར་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར།

초지보살은 백분의 부처님을 뵈고
그분들의 가피 역시 보살이 깨달으며
그 상태에서 수백 겁 머물고
전과 후의 경계에도 바르게 입성한다.

초지보살은 수백 번 삼매에 들고 나며
백세간을 이 보살이 전부 진동시키고 나투어
그와 같이 신통력으로 그가 수백의 중생들을 성숙시키고
수백의 중생과 인연되어 여러 세계들도 가게 된다.

그는 법의 문들을 올바르게 열어주며 보살은
자신의 육신을 유정들에게 모든 면으로 보여주기도 한다.
자신의 권속과 더불어 장엄된 원만한 육신을 각각으로
수백의 보살들과 함께 나뉜다.

현자는 환희지에 머물러 그러한 공덕을
얻으며 그와 마찬가지로 이구지에 머물러
그러한 것들의 천 배를 완전히 성취하게 되니
이후의 다섯 지역의 보살들은 십만의 공덕을 얻으며

십억의 공덕을 얻고 그가 천억의 공덕을 성취하며
그런 다음 항하사의 공덕이 천 배가 되는
아승기의 공덕을 얻고
또다시 나유타겁의 공덕을 원만히 성취하게 된다.

མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།
སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཤག་སྟོང་བཅོམས་འཇིག་རྟེན་ན།
རྒྱལ་ཚད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།
གངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཛོལ་པར་འགྱུར།

ལེགས་པའི་སློབ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་ལྡར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག
གངས་མེད་བརྒྱ་ཤག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར།
བཅོམས་པ་ཤག་བརྒྱའི་རྒྱལ་ཚད་ཐོབ་པར་འགྱུར།

རེ་ཞིག་བརྒྱ་པ་འདྲིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག
དག་གི་སྟོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་འགྱུར་ཞིང་།
དག་གི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡོན་བཅོམས་རྣམས་ནི།
རྒྱལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་འགྱུར།

བ་སྤྱིའི་ཁྲུང་བྱར་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང་།
ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྐུ་བཟང་འདས་དང་།
དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མེན་མི་དག་ཀྱང་།
སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རུས།

제8 부동지에 머물러 분별이 없는 그가
삼천세계에 십만 번을 합한 세간에
티끌이 있는 그 수만큼
동일한 숫자의 공덕들을 성취하게 된다.

제9 선혜지에 머무는 보살이
앞서 설명한 공덕들에서
셀 수 없는 십만 가지를 완전히
합한 열 배의 티끌의 수를 얻게 된다.

제10 법운지의 공덕들은
말의 경계로부터 크게 벗어나게 되고
말의 경계가 아닌 나머지들은
티끌의 수만큼 있게 된다.

10지보살은 모공마다 보살들과
더불어 열반에 드신 셀 수 없는 부처의 모습과
그와 같이 천신 아수라 사람들도
찰나마다 보이게 하는 것이 가능하다.

입중론에서 10지의 공덕이다.

གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་རྩེ་སྤང་གསལ་བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར།
སྡོམ་ཚེ་སྟོབས་བརྩུ་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་ཡང་འབད་གྱུར་ཞིང་།
འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཚོག་ཞི་བ།
ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེས།

ཇི་ལྟར་སྡོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།
དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར།
རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་གྱུར་ན།
མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད།

གང་ཚེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སློ་གོས་འཇུག་མི་འགྱུར།
སློ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངས་པར་རིགས་བའང་མ་ཡིན་ལ།
ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར།
མཁྱེན་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན།

གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བལ་བ།
དེ་ཚེ་དེ་ནམས་བརྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་ནམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ།
དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྦད་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན།

དེ་ཡི་ལོངས་སྟོད་རྩོགས་སྐྱབས་པོ་དེ་ནམས་ཀྱིས།
ཟེན་དང་སྐྱུལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས།
སྐྱ་གང་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།
དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག

구름 한 점 없는 허공이 달빛에 밝아지듯
십력이 생겨나기 이전인 10지에서 그대가 또다시 정진하니
도솔천에서 정진의 최상의 지위 적정인
비할 바 없는 구경의 모든 공덕을 그대가 얻는다.

마치 그릇의 차이가 있어도 허공에는 구별함이 없듯
사물에 대한 어떠한 구별도 진여에서는 없는 까닭에
한 맛으로 바르게 아시는
묘지妙智의 당신께서 찰나에 인식대상을 아신다.

어느 때 걱정이 진여라면 인식은 해당되지 못하니
인식하지 못한 인식대상의 주체는 결코 타당치 않아
모든 것에서 앎이 없음이 어떻게 식이 되겠는가? 모순이 된다.
아는 자 없이 그대가 다른 이에게 이것과 같다고 누구에게 제시하겠는가?

어느 때 생겨남이 없음은 진여이고 마음도 생겨남을 여의며
그러한 형상에 의거해 그것으로써 진여를 깨닫게 되듯
마치 마음은 모든 이의 형상이 되므로 그것으로써 대상을
전부 아는 것처럼 명언에 의거해 안다.

보신은 복덕으로 섭수되고
화신은 위신력으로 허공과 그 외 것들의
법성을 말씀으로 나투시니
그로 인해 세간도 진여를 안다.

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཐོན་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་པས་འདིར།
ཡུན་རིང་ཆེས་འབད་པས་བསྐྱར་འཁོར་ལོ་ནི།
དེའི་ཚོལ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུའང་།
འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་རྒྱར་མཐོང་ལྟར།

དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྐྱེས་ཚོལ་མེད་བཞིན་དུ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།
འཇུག་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་དང་སྡོན་ལམ་གྱི།
ལྷན་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱའ།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ།
བསྐྱེད་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐྱེ།
དེ་ཆེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད།
སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད།

ཞི་སྐྱེ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།
ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག།
འགོ་གོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྐྱད་ཏེ།
འདི་ནི་སྐྱོས་དང་བྲལ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར།

ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན།།
གཟུགས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས།
ཐུར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཚོལ་བྱུང་རྒྱལ་ནི།
མ་ལུས་གྱིས་བཟ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད།

예를 들어 힘센 도공이 여기서
오랫동안 크게 공들여 돌린 바퀴는
그의 노력이 더 이상 없어도
회전하고 항아리를 비롯한 것의 원인이다.

그와 같이 현재 노력이 없는 것처럼
법신에 머무시는 그분의 가피가
범부의 선근과 서원의 차이에 따라
원만해지니 매우 부사의하다.

인식대상의 마른 장작을 남김없이 태워서
적정에 승리한 이들은 법신이니
그때 발생이 없고 소멸이 없으며
마음이 소멸되었기에 법신이 직접 지각한다.

적정의 몸은 여의수처럼 빛나고
여의주와 같이 분별하지 않으니
중생을 벗어나게 하고자 세간의 영원한 부귀
이것은 희론을 여인 이에게 보이게 되리라.

능인께서 동시에 그의 동료인
하나의 색신으로 태어나 머무시니
이미 적멸했고 명료하며 섞이지 않는 이치는
남김없이 모든 고귀함을 보이신다.

སངས་རྒྱལ་ཞིང་ཇི་འདྲར་བྱབ་དབང་དེ་དང་།
དེ་དག་སྐྱོད་མཐུ་སྟོབས་ཇི་འདྲ་དང་།
ཉན་ཐོས་དག་འདུན་ཇི་སྟེད་ཇི་ལྟ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཇི་འདྲ་དང་།

ཇི་འདྲའི་ཚོས་དང་དེར་བདག་ཇི་འདྲ་དང་།
ཚོས་ཐོས་སྟོད་པ་གང་ལ་སྟུང་པ་དང་།
སྦྱོན་གང་ཇི་ཙམ་དེ་དག་ལ་ཕུལ་བ།
དེ་ནི་མ་ལུས་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད།

དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་ཉིང་འཛིན་དང་།
ཤས་རབ་སྟོད་ཚོ་སྣར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་།
མ་ཚང་མེད་དེ་དག་ཉིད་སྟོད་པ་ཀུན།
སྐྱ་ཡི་བ་སྦྱའི་ཁྱང་བྱར་འང་གསལ་བར་སྟོན།

སངས་རྒྱལ་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འགྱུར་གང་།
གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར།
གདངས་མཐོན་ཚོས་སྟོན་སྟུག་བཟུལ་གྱིས་བབྱང་བའི།
འགྲོ་དབྱུགས་འབྲིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་།

དང་པོའི་ཐུགས་བབྱང་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་བར།
དེ་དག་སྟོད་ཀུན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི།
རང་བཞིན་མཐུན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྐྱ་ཡི།
ཁྱང་བྱར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན།

부처님의 정토가 얼마나 있을지라도
부처님과 위신력이 얼마나 있을지라도
성문승가가 얼마나 있을지라도
보살들이 거기에 얼마나 있을지라도

어떠한 법과 거기에 내가 어떻게 있을지라도
법을 듣고 행을 실천하며
가능한 만큼의 보시를 그분들께 올린 것을
남김없이 하나의 모습으로 보이신다.

그와 같이 지계 인욕 선정과
지혜를 행할 때 과거의 모든 생애
부족함 없이 실천한 모든 것이
몸의 모공에서도 선명히 보이신다.

과거 현재 미래의 부처님들께서
허공 끝까지 사자후로 법을 설하시니
괴로움에 처한 중생은
숨쉬게 되고 세간에 머무시며

처음 다짐한대로 깨달음의 정수에 이르기까지
행하신 모든 것들이 사물들인 환영의 본질임을
아시고서 자신의 한 모공 안에
한시에 선명하게 보이신다.

དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དང་།
རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི།
སྦྱོང་དང་དེ་ལྟ་སྦྱོང་བའི་གནས་སྐབས་ནི།
ཐམས་ཅད་བ་སྦྱུང་འཁྱེད་ཀྱི་གཅིག་ཚེ་སྟོན།

དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས།
རྒྱལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཇིག་རྟེན་དང་།
འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྦྱོགས་ཁྱབ་རྒྱལ་སྟོན་མོད།
རྒྱལ་རགས་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་ལྷ་མི་འགྱུར།

རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའི་བར།
སྐད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྦྱོང་སྒྲ་ཚོགས།
རི་སྟེང་སྟོན་པ་དེ་སྟེང་འཇོམ་བྱ་སྲིད།
མ་ལུས་རྒྱལ་གང་དེ་སྟེང་ལ་གངས་མེད།

གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།
དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྲིད་སྟོན་དང་།
མོས་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཐུགས་ཚུད་དང་།
སྒྲ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།

དེ་བཞིན་དབང་མཚོག་མཚོག་མ་ཡིན།
མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་།
བསམ་གཏུན་རྣམ་ཐར་ཉིང་འཇིན་དང་།
སྟོམས་པར་འཇུག་སོགས་སྟོན་སྟོབས་དང་།

그와 같이 삼세의 보살과
성인 연각 성문의
모든 실천과 나머지 범부 시절을
모두 하나의 모공 안에서 보이신다.

이러한 청정행은 뜻하신 즉시 이행되어
한 티끌의 경계에 허공 끝의 세간을 나투며
온 시방에 편만한 무량한 세간을 티끌에 보이시지만
티끌은 커지지 않았고 세간은 작아지지 않는다.

분별이 있지 않는 당신께서
윤회의 끝까지 각 찰나마다 보이신
다양한 행들은 우주에 있는
티끌의 수만큼 헤아릴 수 없다.

처와 비처를 아는 처비처지력_{處非處智力}
업의 과보가 성숙된 것을 아는 업이숙지력_{業異熟智力}
중생의 여러 바램을 아는 종종승해지력_{種種勝解智}
중생의 갖가지의 성질을 아는 종종계지력_{種種界智力}

그와 같이 근기와 수행결과의 대소를 아는 근상하지력_{根上下智力}
중생이 여러 곳으로 향하여 가는 것을 아는 편취행지력_{遍趣行智力}
4선 8해탈 3삼매와
8등지 등의 선정을 아는 정려해탈등지등지력_{靜慮解脫等持等至智力}

ཚོན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་རྫོང་དང་།
ཟག་རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ།
སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ།

རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་བ།
དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།
བཤད་པ་ལས་བརྗོད་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ།
མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད།

འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བརྗོད་དང་ཟད་དངོས་ཀྱི།
ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ལའང་།
མཁྱེན་པ་རུས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཇུག་འགྱུར་བ།
རུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་བྱབ་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད།

འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།
ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་དམན་འབྲིང་གང་ཡང་བྱུང་འཕགས་འདོད།
དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཁྱེན་པ་ནི།
རུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བྱབ་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ།

སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།
མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།
རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།
རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་འཇུག་སྟོབས་སུ་འདོད།

자타의 과거세 일을 생각나게 하는 숙주수념지력宿住隨念智力
그와 같이 중생이 죽어 태어나는 것을 아는 사생지력死生智力
번뇌를 끊은 경지와 해탈하기 위한 수단을 아는 누진지력漏盡智力으로서
10력은 이와 같다.

어떠한 원인에서 무언가가 반드시 생겨나게 되는 것은
그것의 주처로 그것을 아시는 이들이 설하시고
말한 것과 반대가 되는 비처는 무량한 인식대상을
아는데 걸림을 끊은 힘이라고 말한다. (처비처지력)

원하는 것과 원하지 않는 것에서 멈추고 없애는
직접적인 업과 그것의 아주 다양한 이숙마저도
아시는 위신력으로 걸림 없이 각각을 살피시는
삼세의 인식대상에 편만하는 힘이라고 한다. (업이숙지력)

애착 등이 생기는 힘으로써 원하는
아주 다양한 하위 중간 무엇에도 뛰어남을 바라고
그로부터 다른 이들이 감춘 희구심을 아시는 것은
삼세의 중생을 남김없이 편만하는 힘이라고 말한다. (중중승해지력)

부처는 근기를 구별하는데 뛰어난 분으로
눈을 비롯한 것들의 자성을 근기로 설하셨으니
원만한 부처님들의 앎은 무량하며
모든 양상의 근기의 차이를 아는 것에 해당하는 힘이라고 한다. (중중계지력)

ཀུན་ཏུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྣེ་ཉིད་ནི་མཚོག་བཞེད་ལ།
འབྲིང་གནས་སྐབས་དང་རྒྱལ་ཉིད་མཚོག་མིན་པར་བཤད་དང་།
མིག་ལ་སོགས་དང་པན་ཚུན་སྐྱབ་ལུས་ཚུད་པ་ལ།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས།

ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི།
བྱང་ཚུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་ཡི་དུགས་དང་།
དུད་འགོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་དམུལ་ལ་སོགས་འགོ་བ།
དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་གྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དད།
བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཞིག་གནས་གང་དག་དང་།
སྟོམས་འཇུག་བྱུང་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྱུར་པ།
དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད།

ཇི་སྲིད་གཏི་མུག་དེ་སྲིད་སྲིད་གནས་འདས་བདག་དང་།
སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པ་སེམས་ཅན་ནི།
ཇི་སྲིད་དེ་སྲིད་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་།
བཅས་རྣམས་ལ་སྟོག་དང་གང་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་།
སྐྱེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནམ་མཐའ་མཐར་ཐུག་དང་།
བཟླ་མང་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས།
མ་ཆགས་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད།

앞에 있어 가장 예리한 이는 수승하다고 인정하며
중간은 일시적이며 하위는 수승하지 않다고 말하고
눈을 비롯한 것들과 서로 성취가 가능한지를
일체중지의 집착이 없는 힘이라고 설하셨다.(근상하지력)

도에도 어떠한 것은 부처이고 어떠한 것은 연각의 깨달음이며
성문의 깨달음과 아귀와
축생 천신 사람과 지옥 등으로 가는 것을
집착 없이 아는 무량한 힘이라고 한다.(편취행지력)

무량한 세간에 소수의 다른 수행자
여덟 가지의 해탈선정에 머무는 이들과
하나 또는 여덟 가지의 입정에 머물게 되는 것을
걸림 없이 아는 힘이라고 한다.(정려해탈등지등지지력)

무지가 있는 한, 생유에 머물던 과거의 나와
각기 다른 유정의 생유가 무량한 유정이
존재하는 한, 장소와 모습과 더불어
의식이 어느 곳에 있는지를 아는 힘이라 한다.(숙주수념지력)

유정들 중 각각의 유정이 죽음을 맞이하고
무한한 허공과 같은 세간 어느 곳에 태어나 머무는지를
그때마다 아시므로 집착없이 모든 것을
전부 아는 힘이라고 한다.(사생지력)

ནམ་ཀུན་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུར་དུ་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི།
ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཇིག་འགྱུར་དང་།
སྟོབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་།
དེ་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད།

ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ཚོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།
འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ཚོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།
སྟོབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྲས་ནམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།
ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྗར་མཐའ་ཡས་མ་བརྗོད་ཚོག་པར་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་བདག་འདྲས་ཁྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི།
ཤས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་རུས་འགྱུར་རམ།
འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས།
བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྣངས་རྩུང་ཞིག་ཅམ་ཞིག་སྐྱས།

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ཡོན་ཏན་གཞན་ནམས་རྒྱ་ཆེ་བའོ།
ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤས་པས།
ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར།

སྐར་ཡང་མི་གཡོ་སྐྱ་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱལ་ནམས་ཀྱིས།
གཤེགས་པ་དང་ནི་བརྟམས་དང་བྱང་ཚུབ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད།
དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྟོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི།
མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་སྐྱ་ངན་འདས་པར་བཀྱི་བར་མཛད།

일체를 아는 부처님들의 힘으로써 속히
번뇌들은 습기와 더불어 소멸하게 되고
제자 성문을 비롯해 번뇌의 마음이 소멸하는 것을
집착없이 아는 무량한 힘이라고 한다. (누진지력)

허공이 다함이 없기 때문에 금시조는 멈추지 않을 뿐
여기에 자신의 힘이 다하면 멈추게 되는 것처럼
제자와 더불어 보살들은 부처님의 허공과 같은
무량한 공덕들을 말로 표현할 수 없으니 멈추게 된다.

그러니 나 같은 이가 부처님의 공덕들을
어찌 알고 말할 수 있겠는가?
그러나 그러한 공덕들을 용수께서 말씀하셨으니
의심을 끊으신 것 가운데 조금만 언급하였다.

심오함은 공성이니
다른 공덕들은 광대하도다.
심오하고 광대한 이치를 알아서
이러한 공덕들을 성취하게 되리라.

또다시 부동의 모습을 지닌 당신께서 삼유에 오시니, 화신들로
강림하시어 태어나시며 적멸인 깨달음의 법륜 역시 보이신다.
그와 같이 당신께서는 세간에 제멋대로인 이의 열망의 덧이
너무 많아 남김없이 결박되니 자비로써 열반으로 이끄신다.

གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ངེ་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།
རྗེ་བྱེད་གཞན་མེད་ཚོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་ལ་འང་བསྟན་མིན་ཞིང་།
དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སློབ་གྲོགས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན།

གང་ཕྱིར་འགོ་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་སྟེགས་མ་འདི་དག་ཡོད་ཀྱང་པ།
དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།
བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁུན་རབ་སྤྲུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྷན་ཅིག་པ།
མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྒྲིབ་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི།
ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྱེད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་རྣམས།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།
རྗེ་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་ལ་འང་སློབ་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཡུལ་དག་ན།
ཕྱ་རབ་རུལ་གྱིས་རུལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ།
བྱང་ཚུབ་མཚོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་སྐལ་པའང་དེ་སྟེད་དེ།
འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བསྐྱེད་མ་ལགས་སོ།

རྒྱལ་བ་ཇི་སྟེད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཚོག་ཏུ་རབ་ཞི་བབ་
འགོ་བ་མིན་ཞིང་རྣམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྟེད་དུ།
ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་སྤྲུགས་བརྟེན་མ་མ་ཡིས།
ཚུལ་ལུགས་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་མངའ།

여기에서 진여를 아는 것으로부터 허물을 전부 제거하는 것은
다른 애씀이 필요 없기에 법들의 진여를 양상의 구별에도 의지한 것이 아니며
진여의 주체인 이 지혜 역시 다르지 않으니
그러므로 당신께서 중생에게 더할 수 없는 차별 없는 길을 제시하신다.

중생에게 허물이 생겨나게 하는 혼탁함이 존재하는 한
세간은 부처님의 깊고 심오한 행에 들어가지 못하니
그러므로 여래인 당신께서 뛰어난 지혜와 자비의 방편을 더불어 지니시고
내가 유정을 벗어나게 하리라고 당신께서는 서원하셨다.

그러므로 현명한 이는 보배의 땅으로 떠난 범부 무리의
노곤함을 가까이서 제거하고 아름다운 마을로 안내하듯
당신께서 일승—乘을 제자가 적멸의 즐거움에 마음을
닭고 고요함에도 마음을 수련한 이들에게 따로 설하셨다.

여래께서는 시방 일체의 부처님의 정토에
미세한 티끌로 티끌들이 있는 만큼
수승한 깨달음에 정법으로 가신 겁 동안에도
당신의 이러한 밀의密意는 설해진 바가 없다.

부처님은 모든 세간이 있는 한, 최상의 적정으로
나아가지 않고 허공이 다할 때까지
반야불모께서 태어나게 하시고 자비로운 유모께서
기르시니 온전한 적멸에 어찌 드시겠는가?

གཏི་མུག་སྐྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་བ་བ་ཡི།
སྐྱེ་བོ་ཉེད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྗེ་ཇི་ལྟ་བུ།
དེ་ཉམ་དུག་ཟོས་ཉེན་པའི་བྱ་ལ་མ་ཡི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མིན།
དེས་ན་མགོན་པོ་མཚོག་ཏུ་རབ་ཞེས་གཤེགས་པར་འགྱུར་མ་ལགས།

གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་མེད་པར་ཞེན་པ་ཡི་སྐྱོ་ཅན་གྱིས།
སྐྱེ་དང་འཇིག་གནས་སྐབས་སྐབས་སྐྱུག་དང་མི་སྐྱུག་བྲལ་བྲལ་གྱིས།
བསྐྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་སྐྱེག་ཅན་འགྲོ་བ་འཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་སྐྱུགས་བརྗེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས།
བཅོམ་སྐྱོན་སྐྱུགས་རྗེས་ཁྱོད་སྐྱུགས་ཞི་ལས་བསྐྱོག་བསྐྱོག་ཕྱུ་ངན་འདས་མི་མངའ།

무지의 허물로 세간의 독과 같은 음식을 먹는
범부의 그 가족들에게 당신께서는 자비를 내시고
그와 같이 독을 먹어 아픈 아들은 어머니의 고통을 보지 못하니
그러므로 최상의 보호자께서 완전한 걱정으로 가시질 못한다.

지혜롭지 않은 자가 사물과 비사물을 집착하는 생각으로
발생 소멸 머뭇의 상태와 아름다운 것과 아름답지 않은 것을
헤어지고 만나는 것으로 생겨나는 괴로움과 악도를 얻는 까닭에
세간은 자비의 대상인 구덩이므로
자비하신 세존 당신께서 걱정에서 나오시니 당신께 열반은 있지 않다.

입중론에서 불지佛地이다.

ལྷགས་འདི་དག་སྒོང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས།
དབྱ་མའི་བཟུན་བཅོས་ལས་བཏུས་ནས།
ལྷང་ཇི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི།
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན།

འདི་ལས་གཞན་ན་ཚོས་འདི་ནི།
ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
འདིར་འབྱུང་ལྷགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི།
མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད།

སྤྱི་སྤྱོད་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས།
སྐྱེ་བོས་ལྷགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུང་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཚོགས།
ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབྱས་ཀྱི་མུ་ཏུ་ཁ་ཕྱེ་བའི་རྒྱས།
ད་ལྟ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒོང་བར་བྱེད།

དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རུང་འདི་ནི་སྒྲོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས།
ངེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སྤྱི་རྒྱུང་མི་འགྱུར།
དེ་ཕྱིར་ཚུལ་ལྷགས་རང་སྒོས་སྤྱར་བ་འདི་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡི།
གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལྷགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དག་འཛོལ་
དོར་བར་བྱ།

이 학설은 비구 월칭이
『중론』에서 발취하여
있는 그대로의 말씀과 비결을
있는 그대로 말한 것이다.

이 논서 외 다른 곳에는
이 법은 없는 것과 같이
여기서 밝힌 학설도 다른 데서는
없다고 학자들께서 단언하셨다.

용수논사의 앞의 바다는 매우 광대한 빛깔로 두려워서
범부들이 이러한 훌륭한 학설을 저 멀리 내팽개치지만
그의 말씀을 계승으로 엮은 연꽃을 만개하게 하는 물로
오늘날 찬드라끼르띠(월칭)의 소원들을 채워주셨다.

이미 말한 심오한 진여를 두려워할 수 있는 이것은 이전에 습을 들인 범부가
반드시 깨닫게 되는 이것을 자세히 듣더라도 다른 것으로는 이해하지 못하니
그러므로 자신의 마음에서 이러한 적용들을 보고서 자아를 설명한
학설들에 따라 다른 학설을 인정하거나 이 논서와 다른 것을 달가워함을
버리도록 하라.

སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་རྒྱ་བུ་ལྷན་པ་བཟང་བསྟན་ལས་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར།
བྱུང་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྒྲོམ་སྒྲོན་ཀའི་རྒྱ་རྒྱར་རྣམ་དཀར་བའམ།
སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་གདངས་ཀའི་མོར་བྱ་དང་འདྲ་གང་ཞེས་ཐོབ་པ་དེས།
འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྤྱི་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བཤོད་ཤོག།

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གསལ་བར་བྱེད་པ།
སྒོ་བ་དཔོན་ལྷན་པ་གྲགས་པ་ཐེག་པ་མཚོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ།
མི་སྟོགས་པའི་མཁའ་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ།
རི་མོར་བྱིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་
བསྐྱོག་པར་མཛད་པས་སྤྱིར་བ་རྗོགས་སོ། །

ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གོང་ཁྲུང་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབྱས། རིན་ཆེན་སྤྲོས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ།
ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་སྟེའི་སྐུ་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་དང་།
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྗེ་བ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བརྒྱུར།
བྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་མཆོད་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
ཉི་འོག་ཤར་ཕྱོགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཉི་གཏུན་ལ་ཕབ་
པའོ། །

용수논사의 훌륭한 학설을 말한 것에서 나의 복덕경계의 끝에
다다르고 번뇌 마음의 허공에 가을의 별무리처럼 환하고
마음의 뱀에 보석왕관을 얻은 것으로
모든 세간이 진여를 깨달아 속히 여래의 지로 나아가게 하소서.

심오하고 광대한 도리를 명백히 하는 『입중론』은
찬드라끼르띠논사가 대승에 심취해서
빠져나올 수 없는 지혜와 자비심을 지니시고
그림 속의 소에서 우유를 짜내는 실재를 집착하지 않고
엮으신 것을 마쳤다.

끝